

Ünsiyet 5

İLMİ, KÜLTÜREL, FİKRİ AYLIK DERGİ

ISSN: 3023-7688

AĞUSTOS 2024

Ey insanlar! Şüphesiz sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık, tanışasınız diye sizi kavim ve kabilelere ayırdık, Allah katında en değerli olanınız O'na itaatsizlikten en fazla sakınanınızdır. Allah her şeyi hakkıyla bilmektedir, her şeyden haberdardır.

HUCURAT: 13

DOSYA:

MİLLİYETÇİLİK

□ABDULVAHİD SİPAHİOĞLU □ALİ NURALAN □CELALEDDİN SİPAHİOĞLU
□HASAN EKİNCİ □İBRAHİM ŞAHİN □MEHMET AYMAN □MEHMET GÜLDİKEN □MUSTAFA DOĞU
□MUSTAFA İBAKORKMAZ □NEZİR ERGENÇ □ŞÜKRÜ KARAOSMANOĞLU □VEDAT ÖNAL

ünsiyet

İlmi, Kültürel, Fikri Aylık
Dergi

Yıl:1 Sayı:5 Ağustos 2024

ISSN:
3023-7688

İmtiyaz Sahibi

Kayseri Bilgi Kültür Derneği Adına
İbrahim ŞAHİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mustafa DOĞU

Genel Yayın Yönetmeni

Celalettin SİPAHİOĞLU

Yayın Kurulu

Mustafa DOĞU

Şükrü KARAOSMANOĞLU

Celalettin SİPAHİOĞLU

İbrahim ŞAHİN

Suat KAHRİMAN

Furkan DELİ

Hukuk Danışmanı

Av. Ömer İkbâl Ayar

Grafik Tasarım

Mustafa İBAKORKMAZ

Kapak Fotoğrafi

Metin ŞİMŞEK

Basım

Şafak Tasarım Matbaacılık

Tel: 0 506 918 34 41

Yönetim Yeri

Cumhuriyet Mahallesi. Park Bulvarı
Gökdelen İş Mrkz. Dış Kapı No: 19 İç

Kapı No: 401

Melik Gazi / Kayseri,

İletişim

E-Mail: bilgi@unsiyet.com.tr

Telefon: 0 506 918 34 41

Yayın Türü

Yaygın süreli yayın

Her hakkı mahfuzdur. Yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlarıdır. Yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Dergide yayınlanan yazı ve resimler eğitim amaçlı yayınlanmıştır.

Ücretsizdir. Para ile satılmaz.

İÇİNDEKİLER

Ah! Şu Üstünlük Meselesi

MEHMET AYMAN..... 4

Modernitenin Siyasal Yapılarından Biri: Nasyonalizm

HASAN EKİNCİ..... 6

Ben Ondan Daha Üstünüm(!)

MUSTAFA DOĞU..... 8

Fe Eyne Tezhebûn/Bu Gidiş Nereye?

İBRAHİM ŞAHİN 10

Fransız İhtilalinin En "Cici" Söylemi "Milliyetçilik"

VEDAT ÖNAL..... 12

Millet, Milliyet

CELALEDDİN SİPAHİOĞU..... 14

İslamcılar Milliyetçi Değildir

ŞÜKRÜ KARAOSMANOĞLU 16

Allah Peygamberi ve Onunla Birlikte Olan Her Şeyi Korumuştur; Yani Dini Korumuştur

NEZİR ERGENÇ..... 17

Yeni Bir İslâmî Söylem için Dağarcık-2: Çul Giymek

ABDULVAHİD SİPAHİOĞLU 18

Babadan Oğula Nasihat

MEHMET GÜLDİKEN 20

Zulümde Ortaklık

MUSTAFA İBAKORKMAZ..... 22

Yağmurunu da Alma Ellerimizden

İBRAHİM ŞAHİN 24

Milliyet

Bismihi teala

“Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi milletlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah yanında en değerli ve en üstününüz O’ndan en çok ittika edeniniz, onu en çok sayanınız, kurallarına en çok riayet edeninizdir. Şüphesiz Allah bilendir, her şeyden haberdar olandır.” (**Hucurat suresi 13**)

İnsanlık tarih boyunca kendisini iki temel umde etrafında ifade edegelmıştır.

Bunlardan birincisi ve asl olanı din, ikincisi kavmiyet asabiyettir.

Yeryüzünde ilk varoluş ve kimliklendirme din üzerinden gerçekleşmiştir. Bunu ilk insan Âdem as ve Kuranın onun yeryüzüne indiriliş kıssasını anlatan ayetlerinden çıkarıyoruz. Çünkü bu toplumda insanlar tek bir atadan dünyaya gelmişti.

Fakat sonraları hucurat suresi 13. Ayeti kerime-de beyan edildiği gibi insanlık “tanışmak için farklı ırklara ve kabilelere” ayrıştırılmıştır. İnsanlar varlık hakikatini kavradığı sürece bu ayrışma insanlığa zarar vermemiş aksine, bir zenginlik olmuştur, dindarlığın zayıfladığı zamanlarda ise insanlar kavmiyetçiliği teşvik edecek bir zemin meydana getirmiştir.

Böyle dönemlerde kavmiyet ya da atalar fetişinin ön plana çıkarılmış olması, Hucurat suresi 13. ayetin devamında beyan edilen; “insanlık için üstünlük değeri olan, kişinin Allaha yakınlığı esası” yok sayılmıştır.

Allaha yakınlık ulvi bir duygudur fakat soyuttur. İnsan kendini ulviyetten soyutladığında, elle tutulur, maddi bir değere nispetle üstünlük iddiası geliştirir. Buda insanın var olmasında asla tercihte bulunması mümkün olmayan bir nitelik olan kavmiyetçilik iddiasıdır.

Son yüz yılda anlamsız bir biçimde “insanların muhtaç oldukları kudretin damarlarındaki asil kanda mevcudiyeti” anlayışı hiç de haklı olmayan kuru bir iddia olmaktan öte gitmemiştir. Hatta bu iddia insanlığın felaketine sebep olacak savaşların kışkırtıcısı olmuştur. Germen ırkının üstünlük iddiası iki dünya savaşına sebep olmuş ve insanlığa kan banyosu yaptırmıştır.

Kavmiyet insanın kendi kazandığı bir hakikat değildir. Bu sebeple üstünlük sayılması cahilce bir iddiadan öte geçmez. İnsana değer katan ve üstünlük vesilesi sayılacak erdemler, insanın kendi şahsiyetini insanlık adına geliştirme çabalarıdır. Bu da ancak kav-

miyetçiliğin dışında yaratılış hakikatine uygun olarak, insana anlam kazandıran dinle mümkün olabilir.

Din insanlığın birleştirici, kavmiyet ayrıştırıcı unsurudur.

Asırlarca üç kıtada din kardeşliği esası ile birçok ırkı bir arada tutan Osmanlının son döneminin parçalayıcı unsuru ulusçuluk yani ırkçılık olmuştur. O dönemi en iyi yaşayanlardan biri olarak Mehmet Akif Ersoy aşağıdaki dizelerde içinden geçtiği süreci şöyle anlatmış.

Hani milliyetin İslam idi... Kavmiyyet ne?

Sarılp sımsıkı dursaydın a milliyetine,

“Arnavutluk” ne demek, var mı şeriatta yeri

Küfrolur başka değil, kavmini sürmek ileri.

Arap’ın Türk’e, Laz’ın Çerkez’e yahut Kürt’e,

Acemin Çinliye rüçhanı mı varmış? Nerde?

Fikri kavmiyeti tel’in ediyor Peygamber

En büyük düşmanıdır ruh-u Nebi tefrikanın

Adı batsın onu İslam’a soka kaltabanın!

Altı asır boyunca din terbiyesi altında, insanlık adına birlik beraberlik duygusunu iliklerine kadar yaşamış bir toplumun bir yere kadar birbirine ırk anlamında hiçbir ayırım gözetmeden bakan insanların dini bir kenara bırakarak ırkçılıkla yaklaşması derin yıkımlar meydana getirmiş olmalı ki bu denli büyük bir feryada sebep olmuştur.

Son dönemlerde bütün birleştirici unsurları elinden alınmış, insanlığa dair temel değerleri alt üst edilmiş toplumun, manevi dinamikleri üzerine bina edilmesi söz konusu olan değerler, maneviyat zemini yok edildiği için yerle bir olmuş ve insanlığı kurtarabilecek bir anlayış bina etme imkânı da ortadan kalkmıştır.

İrkçılığın kötü bir şey olduğunu söyleyen din, yok edilmeye çalışıldığı için, insanlar doğruyu eğriden ayıracak zemini kaybetmiştir. Art niyetli cenahların toplumu parçalama çabaları başarılı sonuçlar vermiştir.

Din duyguları ortadan kalkmış topluma bu yaptığınız yanlış Allahtan korkun diyebilecek zemini, kötü örnek olan Müslümanlar vesilesiyle kaybetmiş bulunmakta, işin bir diğer acı tarafıdır.

Bir şeyin doğruluk ve eğriliğine karar verme makamı her şeyi yoktan var eden Allah’tır. Allah ırkçılığın ayrıştırıcılığını, takvanın birleştiriciliğini asıl kabul etmiştir.

Editör

Ah! Şu Üstünlük Meselesi

İyilik, kötülük, güzellik, çirkinlik gibi maddi ve manevi değerlerin mutlak ve göreceli kısımları vardır. Bir birey/insan teki tamamıyla yani her hal ve zamanda mutlak iyi veya mutlak kötü, mutlak güzel, mutlak çirkin olamaz.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Her türlü nihayetsiz

hamd'ü-sena bizlere İslâm nime-tini bahşeden, kardeşliği ve barış, adaleti ve doğruluğu öğreten; insanlığa şefkat ve merhametiyle onurlu ve âdil bir hayatı öğütleyen Rabbimizdir.

Sayırsız salât ve selâm da Atamız Hz. Âdem'den son peygamber Hz. Muhammed Mustafa'ya (s.a.s.) kadar, Rabbimizin davetini ve rahmet mesajını getiren, böylece insanlığın yolunu aydınlatan bütün peygamberlere olsun.

Ebû Hüreyre (r.a) rivayet edildiğine göre Peygamber (sav) şöyle buyurdu: **“İnsanlar, altın ve gümüş madenleri gibidir. İslâm öncesi dönemde hayırlı olanlar, İslâm döneminde de İslâm'ı kavramak kaydıyla hayırlıdır. Ruhlar, askerî birlikler gibidir. Birbirleriyle tanışan ruhlar, birbirleriyle kaynaşırlar, tanışmayanlar da ayrılığa düşerler.”**(Buhârî, Enbiyâ 2 Müslim, Birr 159, 160. (Sadece ruhlar ile ilgili kısım Hz. Âişe'den rivayet edilmiştir.);

Değer kavramı söz konusu olduğunda en basitinden en karmaşığına kadar birçok düşünce sisteminde varlıkların (mevcudatın) bir tasnifi/yatay ve bir sıralaması/dikey yapılır.

Bu tasnife göre duyulur ve hissedilir âlemin yani içinde yaşadığımız bu dünyanın en değerli

varlığı insandır. İnsanın değerli oluşu şüphesiz ki en başta düşünün akıllı bir varlık oluşu hasebiyledir. Başka diğer bütün iyi hasletleri bu özelliğinden sonra ve altında sıralanır. Yani insan olmanın olmazsa olmaz şartı akıldır. Kismet olursa hangi akıl sorusunun cevabını başka bir yazımızda vermeye çalışacağız.

İnsandan sonra en değerli varlık türü yine canlılar âleminin diğer bir türü olan hayvanlar âleminin varlıklarıdır. Hayvanlar âleminde tüm cinslerin ya da türlerin hepsinin tek bir ortak özelliğinden bahsetmek neredeyse imkânsızdır. Yani bir hayvan türünü veya bir cinsini değerli kılan bir özellik diğerinde olmayabilir ki yoktur. Dolayısıyla hayvanlar insandaki akıl cevheri gibi bir türün bütün cinslerini değerli kılan bir hasletle değil, tamamen zaman mekân ve ihtiyaçlara cevap vermesi bakımından vs değerlidirler. Örneğin uzun çöl yolculuklarında deve, savaş zamanlarında at, katır, açlık ve kıtlık zamanlarında ise eti yenebilen koyun keçi inek vs gibi hayvanlar diğerlerine göre daha değerlidirler

Nebatata gelince; Bunlar da keza hayvanlar âleminin cins ve türleri gibi, değer sıralaması itibarıyla kendisinden yukarıda bulunan başta insanların ve hayvanların ihtiyaçlarına cevap

vermeleri vs..bakımından değerli veya daha az değerli diye tasnif edilirler. Örneğin; insanların biyolojik varlıklarını devam ettirebilmek ve beslenmek için ihtiyaç duydukları bitkiler diğerlerine göre daha değerliyken, sonrasında ilaç yapımında kullanılan bitkiler, daha sonra parfüm sanayiinde kullanılan güzel kokulu bitkiler/ıtriyyat daha sonda süs bitkileri vs gelir. Buradan sonra da insanların hayvanlarını besleyebilecekleri bitkileri önemseyip, toplayıp değerlendirdiklerini görürüz.

Bu tasnifin son basamağında câmit/donuk, cemadât ya da cansız varlıklar dediğimiz hareketsiz varlıklar vardır. Bu varlıklar kendiliklerinden hareket kabiliyetleri olmayan varlıklar diye bilinirler. Azalıp çoğalmaları tabiat olaylarına bağlıdır (inancımıza göre tabiat/doğa olayları da sünnetullahıtan olup Allah'ın irade ve izni haricinde meydana gelemezler)

Yukarıda üç kademeli olarak sıraladığımız bu varlıkları diğerlerine göre değerli, daha az değerli veya değersiz kılan özellikleri nelerdir ve nasıl edinilir. Şimdilik sadece İnsanı örnek alarak anlatmaya çalışalım. Örneğimiz diğer türler için de geçerlidir. Şunu da belirtelim ki değer dediğimiz şeyi bir kısmı mutlak bir kısmı da izafi/göreceli olarak ikiye ayırmak mümkündür. Örneğin; iyilik, kötülük, güzellik, çirkinlik gibi maddi ve manevi değerlerin mutlak ve göreceli kısımları vardır. Bir birey/insan teki tamamıyla yani her hal ve zamanda mutlak iyi veya mutlak kötü, mutlak güzel, mutlak çirkin olamaz.

İnsanı insan yapan hasletlerin bir kısmı

a) Biyolojik/genetik yollarla bir kuşaktan sonraki kuşaklara aktarılan özelliklerdir. İnsan

iradesi bu konuda tam muhayyer değildir. Güzellik, çirkinlik, uzun ya da kısa boylu olmak gibi (bir kısmı göreceli demiştik). Yani insan hangi genlerin sonraki nesillere aktarılması gerektiğine karar verse ve bunun için laboratuvar çalışmaları yapsa da milyarlarca geni ve gen kombinasyonunun seçimini yapması kanaatimce mümkün değildir. Evrime inananlar bu seçimin çok az bir kısmını doğanın yaptığına inanmaktadırlar.

b) Diğer bir kısmı da fiziksel çevre/coğrafya ve iklim şartlarının insana kattığı artı veya eksi değerlerdir. Kişi bu konuda da muhayyer değildir. Yani tüm nesilleri Afrikada doğup büyümüş birisinin beyaz tenli veya kuzey kavimlerinde doğan birisinin siyah tenli olarak doğduğuna henüz tanık olunmamıştır.

c) Diğer bir kısmı da sosyal çevre ve eğitimin insana kattığı artı ve eksi değerlerdir. İnsan iradesi burada kısmen devreye girse de tam muhayyerlik yoktur. Bir anlamda birey içine doğduğu toplumun, kültürün, örf, adet, gelenek ve eğitim sisteminin ürünü, eseri de denilebilir. Yani birey birçok iyi ve kötü özelliğini bu unsurlardan alır.

d) Son olarak bireyin veya milletin kendi çaba ve gayretleriyle azm edip çalışıp kazandığı hasletler vardır ki, insanı veya milleti diğerlerine göre üstün ve değerli kılan asıl bu hasletler ve değerlerdir. Yani kötülerin içinde iyi olmaya çalışmak, tembellerin arasında çalışkan olup başarılar elde etmek asıl değerli olanlardır. Bu konuda Kur'anı Kerimde de şöyle buyrulmaktadır. **“Ey insanlar, gerçekten Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık** (Hz. Adem’le Hz. Havva’dan türetilip çoğalttık). **Ve birbirinizle (kaylaklık) tanışmanız** (ve farklı yetenek ve faziletlerinizden yararlanmanız) **için sizi** (değişik) **kavimler ve kabileler** (şeklinde) kıldık. **Şüphesiz, Allah katında sizin en üstün olanınız** (kerim ve değerli sayılanınız, ırk ya da soyca değil) **takvaca** (kötülükten sakınma, iyilikte yarışma konusunda) **en ileride bulunanlarınızdır. Şüphesiz Allah** (her şeyi hakkıyla) **Bilendir, Habir’dir.** (49/18 Hucurât Suresi 13. Ayet)

Yine Kuran-ı Kerim de İsrâ Suresi – 70 “Andolsun biz Âdemoğluna şan, şeref ve nimetler verdik; onları karada ve denizde taşıdık, kendilerine güzel güzel rızıklar verdik ve onları yarattıklarımızın çoğundan üstün kıldık. Derken tüm insanlığı işaret eden “ademoglu” vurgusu vardır. Belli ırk veya milleti işaret eden bir ibare yoktur. Keza; Hz Peygamber (sav) de “Kişi, kendi elinin emeğinden daha değerli/helal ve temiz bir kazanç elde etmemiştir.” Buyurmaktadır. Yine nakledildiğine göre, Resûlullah’ın (sav) teşrîk günlerinin ortasında verdiği Veda Hutbesi’ni dinleyen bir sahâbî şöyle anlatmaktadır: “Resûlullah (sav) buyurdu ki, “Ey insanlar! Şunu iyi bilin ki Rabbiniz birdir, atanız da birdir. Arap”ın Arap olmayana, Arap olmayanın Arap”a; beyazın siyaha, siyahın beyaza takva dışında bir üstünlüğü yoktur...” İbn Hanbel V, 411)

İbn Ömer»den nakledildiğine göre, Resûlullah (sav), Mekke”nin fethi günü insanlara bir hutbe vererek şöyle buyurmuştur: *“Ey İnsanlar! Allah sizden câhiliye gururunu ve atalarla övünme âdetini gidermiştir. İnsanlar iki gruptur:1- İyi, takva sahibi, Allah katında değerli kişi ve 2-Günahkâr, bedbaht, Allah katında değersiz kişi. İnsanlar Âdem»in çocuklarıdır. Ve Allah Âdem»i topraktan yaratmıştır...”* (Tirmizî, Tefsîru”l-Kur”ân, 49; D5116 Ebû Dâvûd, Edeb, 110-111)

Yukarda ilk üç maddede sıraladığımız üç özelliğin kahir ekseriyeti insan irade ve tercihi dışındadır ve istisnasız dünyada yaşayan hangi ırk ve millete, hangi ten rengine, hangi kültür ve dile sahip olursa olsun bir rüchaniyet /seçkinlik konusu olarak öne sürülemez. Bu konularda bir ırkın (örneğin beyaz ırkın) veya milletin top yekûn diğerine(örneğin siyah ırka) tamamen üstün olduğu iddiası aptalca veya ahmakçadır. İyi, kötü, güzel, çirkin her olgu her millet ve ırk mensubu için geçerli olgulardır. Sözlerimize Merhum Akif’in dizeleriyle devam edelim.

SAFAHAT / Hakkın Sesleri

Hani, milliyetin İslâm idi... Kavmiyyet ne! Sarılıp sınıksı dursaydın a milliyetine.
“Arnavutluk” ne demek? Var mı Şeriat’te yeri? Küfr olur, başka değil, kavmini sürmek ileri! Arab’ın Türk’e; Laz’ın Çerkes’e, yâhud Kürd’e; Acem’in Çinli’ye rüchânı mı varmış? Nerde! Müslümanlıkta “anâsır” mı olurmuş? Ne gezer! Fikr-i kavmiyyeti tel’in ediyor Peygamber. En büyük düşmanıdır rûh-i Nebî tefrikanın; Adı batsın onu İslâm’a sokan kaltabanın!

Artık ey millet-i merhûme, sabâh oldu uyan!
Sana az geldi ezanlar, diye ötsün mü bu çan?
Ne Araplık, ne de Türklük kalacak, aç gözünü!
Dinle Peygamber-i Zîşân’ın ilâhî sözünü.
Türk Arab’sız yaşamaz. Kim ki “Yaşar” der, delidir!
Arab’ın, Türk ise hem sağ gözü, hem sağ elidir.
Veriniz başbaşa... Zîrâ sonu hüsrân-ı mübîn:
Ne Hilâfet kalıyor ortada billâhi, ne din!
“Medeniyet!” size çoktan beridir diş biliyor;
Evvelâ parçalamak, sonra da yutmak diliyor.

Mehmed Akif Ersoy(6 Mart 1913)

Sonuç olarak şunları söyleyelim ki; her ne kadar halk arasında vatanseverlik, milliyetçilik, ırkçılık kavramları iç içe girmiş kavramlar olarak kullanılsa da bunların net olarak birbirinden ayrılması ve bir birinin yerine kullanılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Aksi halde bu konuda bile ayrılığa düşüp emperyalizmin aleti ve şer odaklarının maşası olmaktan kurtulamayız.

Modernitenin Siyasal Yapılarından Biri: Nasyonalizm

1- XVIII. yy. sonlarında Fransız İhtilâli sonrasında siyasal yapı olarak 'nationalizm' (nasyonalizm) hızla bütün dünyaya yayılmaya başladı. Nasyonalizm'in bizde direk karşılığı olmadığı için 'dini' bir kavram olan 'millet' kavramından türetilerek 'milliyetçilik'le, seküler kesim için ise Orhun Yazıtları'yla bağlantı kurularak 'ulusçuluk'la karşılandı. Bir ideoloji olarak 'Milliyetçilik' ve 'Ulusçuluk', tanımının teferruat-taki farklılığı, makalemizin içeriği açısından önem arz etmediği için aynı anlamda kullanmayı uygun gördük. Modernite kavramıyla kasıt, batı tipi modernliktir.

İnsanın yaşadığı toplumu, geleneği, ilişkiler bütününe sevmesi, onunla birlikte yaşaması ve onu diri tutmaya çalışması, vatanını sevmesi yadırganamaz. İnsan bu anlamda yaşadığı çevrenin ve kültürün de ürünüdür. Bu duygulara sahip olmak için ideolojik anlamda milliyetçiliği benimsemek gerekmez, bu her insanda vardır. Fakat ,ne zaman ki bu bağ mutaassıp/fanatik bir şekilde kendi milletin üstünlü-

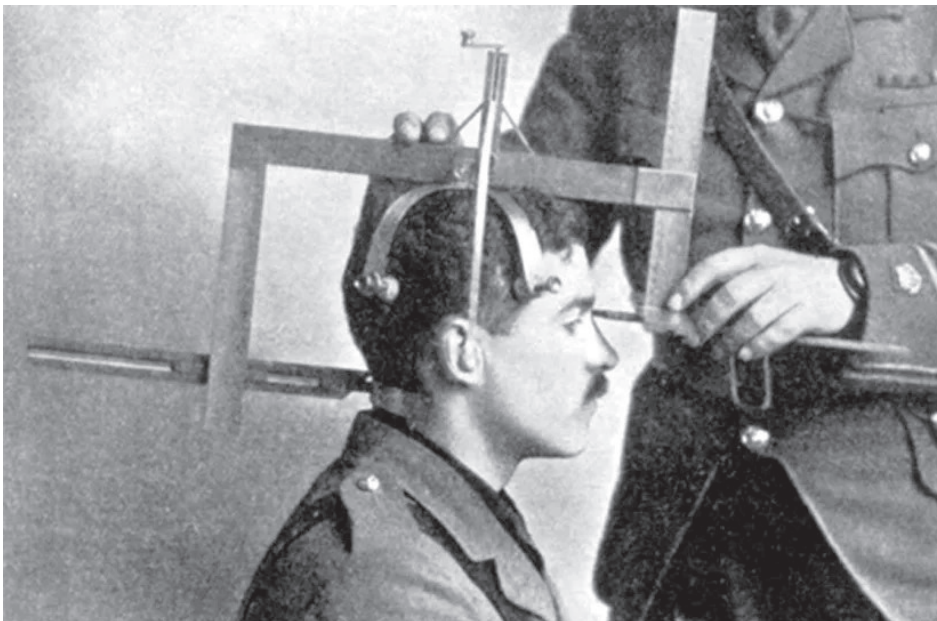
İnsanın yaşadığı toplumu, geleneği, ilişkiler bütününe sevmesi, onunla birlikte yaşaması ve onu diri tutmaya çalışması, vatanını sevmesi yadırganamaz. İnsan bu anlamda yaşadığı çevrenin ve kültürün de ürünüdür.

ğünü savunan ve diğer toplumlara ait tüm değerleri hiçe sayan bir yapıya dönüşmüştür, işte o zaman milliyetçi/ ulusçu ideolojinin kapısı aralanmış demektir.

Modernite'nin ürünü olarak, başlangıçta halkın kendisini yönetmesi (zokası altında), milli iradenin üstünlüğüne dayanarak gelişen milliyetçi akımlar, özellikle Avrupa'da giderek bağımsız milli devletlerin bölgelerinde ve dünya üzerinde egemenlik kurma yarışlarının ideolojisi haline geldi. Milliyetçilikte üstün tutulan değerlerin kaynağı - bayrak, ulusal marş, ulusal önder, ulusal mitolojiler / destanlar -temelde sekülerdir ve

din ancak bu değerleri yüceltmede işe yarıyorsa sosyolojik anlamda toplumda yer edinir. Bunun bir istisnası, İsrail'in Gazze'de Müslüman halka vahşice uyguladığı katliamın kendilerince meşruiyet kaynağı olan Siyonizm (tahrike uğramış) din kaynaklıdır. Siyonizm temelde İsrailoğulları'nın ilahi olarak seçilmişliği ve onların diğer insanlara göre üstünlüğü üzerine kurulu ırkçı bir ideolojidir.

Milliyetçiliğin bütün dünyayı sarması sonrasında dönemin imparatorlukları parçalanarak bir bir yıkıldı, kurulan yeni milli devletler, kendi milli değerlerini yücelttikçe diğer milletleri/ ulusları kendilerine rakip ve potansiyel düşman olarak görmeye başladı. Aslında bu milliyetçiliğin tabiatı gereğidir. Neticede Milliyetçiliğin saldırgan ve militarist yönünü ortaya çıkardı. Avrupalı devletler, başta Afrika'da olmak üzere sömürge yarışına girdi. Fikri ve felsefi akımlarla, yayılmacılık ve sömürgecilik meşru gösterilmeye başlandı. Avrupa insanını ve kültürünü, dünyanın diğer milletlerinden üstün gören ve bu nedenle Avrupalıların uyguladığı baskıları meşru kabul eden anlayışla, 'Beyazların' Afrika ve Asya'nın siyah sarı ve kahverengi halklarından entelektüel ve ahlaki anlamda üstün olduğu empoze edildi. Beyazların üstünlük fikrini hedef toplumlara ikna etme görevi ise taklitçi 'müstağrip' aydınlar verilmiştir. (Bu konularda Oryantalizm (Edward W. Said) ve Kara Atena (Martin Bernal) dikkate değer kitaplardandır.) Böylelikle Batı, sömürgeciliğini, uygarlığını ve Hıristiyanlığın güzellik ve nimetlerini(!), geri kalmış cahil ve az gelişmiş, toplumsal anlamda 'evrimini tamamlayamamış'

halklara götürülen “ileri uygarlık” misyonu olarak gösterdi ve kullandı. (ABD’nin işgal ettiği ülkelere demokrasi götürmesi gibi...)

Aşırı/ radikal milliyetçilik olarak tanımlayabileceğimiz ‘şovenizm’ kavramı Türkçe karşılığı ırkçılık olan “racism” ile benzer özellikler taşır. Bu millete karşı tehditlerin hissedildiği durumlarda tezahür eder ve toplumun siyasi, askeri ya da ekonomik olarak bir varoluş tehdidiyle karşı karşıya kalarak millî hamasetin bundan etkilenmesiyle ortaya çıkar. Bu gibi durumlarda halkın çeşitli iletişim kanallarıyla güvensizlik ve tehlike ortamında hissettirilmesi ve infial oluşturulması işten bile değildir. Bunun farkında olan çeşitli dahili ve harici mahfiller gerektiğinde hedeflerine ulaşmak için radikal milliyetçi (şoven) söylemlere başvururlar. Körüklenen yabancılara karşı nefret, propagandalarının merkez unsurlarını oluşturur. Yakın zamanda Kayseri’de Suriyeli sığınmacılara karşı gerçekleştirilen eylemler bunun tipik örneğidir.

2- Modernitenin (Batılı tarzda modernleşme) arka planında, Rönesans, Aydınlanma ve Reformasyon hareketi vardır. Modernitenin ürünü olan ulusçuluğun da arka planında aynı batılı değerler vardır. Bunların ortak noktası, bireysel ve toplumsal anlamda ‘kutsal’ın insan hayatından arındırılması/ çıkarılmasıdır. (Kutsal, faydalıysa toplumda yer edinebilir.)

Ulus Devlet tabiatı gereği, bir ulusun varlığını öngörmektedir. Dolayısıyla bir ulus/ millet oluşturabilmek için ulusal simgeler - bayrak, ulusal marş, ulusal önder, ulusal mitolojiler /destanlar ve törenler - gereklidir. İster ‘dinli’, ister seküler olsun dinin denetim altına alınması girişimi olan laiklikten dolayı ulus devletlerin dinle ilişkisi daima sorunlu olmuştur. Çünkü; Yahudilik’i hariç tutarsak başta İslam olmak üzere dinler insanlığın tümüne seslenir. Dinden hepten de vazgeçilmeyerek, gerektiğinde ulusalcılığın halk

Yahudilik’i hariç tutarsak başta İslam olmak üzere dinler insanlığın tümüne seslenir. Dinden hepten de vazgeçilmeyerek, gerektiğinde ulusalcılığın halk içinde kök salabilmesi için - kulluk bilincinden, vatandaşlık bilincine geçişte- halkın dini duygularından da faydalanılması kaçınılmaz olmuştur.

içinde kök salabilmesi için - kulluk bilincinden, vatandaşlık bilincine geçişte- halkın dini duygularından da faydalanılması kaçınılmaz olmuştur. Ayrıca ulusal devletin arka planını oluşturan kapitalizmin meydana getirdiği çatışmaları savuşturmak için de dinin kullanışlı değerlerine (kavramlarına) ihtiyaç vardır.

Bu ihtiyacın karşılanması için, Batı’da kiliseden bağımsız ‘sivil din’ ön plana çıkartılırken, İslam dünyasında siyasi yönleri kırılmış, etliye sütlüye karışmaya, Allah ile kul arasında olan bir din (religion) anlayışı ulusa sunulmuştur. Din sadece bu yönüyle de kalmamış, seçilmiş bir ulus imajı için de çok kullanışlı bir enstrüman haline gelmiştir. Dinin, ulusal kimliği meşrulaştırıcı kaynaklarını topluma aktararak, yaşanacak çarpık ilişkiler ‘kıvançta ve tasada’ ortaklık, ‘ulusal birlik’ görüntüsü altında perdelenmiştir.

Cumhuriyetle birlikte, Türkiye’nin yönünü Batıya çevirme sürecinde milliyetçilik başat faktördür. “Millileşme” sürecinde, Osmanlı’da ki ümmetçiliğinin alternatifi olarak İslam öncesi Türk tarihinden kendisine dayanaklar aramış ve Cumhuriyet’in kuruluşunda, ulusal mitolojilerin kullanılması bağlamında Turani geçmiş ve Anadolu uygarlıkları kullanılmıştır. Milliyetçilik, Çok partili dönemde ise; ırkçı, Turancı, muhafazakar, doğu-batı sentezci, İslamcı (!) ve Anadolu ekollerıyla toplumda en yaygın ideoloji haline gelmiştir.

İslami hassasiyeti olan kesim de bundan nasibini almıştır. Makalenin boyutlarını aşmadan örnekleyecek olursak: Temelde ‘seçilmiş millet’ vurgusu üzerinden kapı aralamaya çalışan kimi yaklaşımlarda; “Türk” kavramı aşırı yoruma uğratılarak “Müslüman” kelimesiyle özdeş hale getirilmiş, bir diğerinde; dinin önceki süreci atlanarak Türkiye’den gelen ‘kelam’la “Anadolu Mayalanarak” kelam, ırk ve vatan üzerinden başka bir kapı aralanmaya çalışılmış, diğer bir örnek olarak da; “Türkler, Hz. Nuh’un ‘törelî’ evlatları olması hasebiyle zaten hep Müslümandı” mantığı üzerinden bir millet şuuru(!) verilmeye çalışılmıştır. Bu yorumlarda din ne yazık ki nesne durumunda kalmıştır. Bir sonraki aşamada ise bütün insanlara hitap eden din, ulusal değerler üzerinden yorumlanarak, Türk İslamı, Arap İslamı gibi ayrıştırılarak ulusun adıyla anılır hale gelmiştir. Geline nokta Arapça harfler, Suriyelilerle özdeşleştirilerek dükkan tabelalarında dahi görülmek istenmeyen bir duruma düşmüştür.

Neticede, bizde yansıması milliyetçilik /ulusçuluk olarak görülen siyasi ideoloji Batı modernliğinin bir ürünüdür. Batı için asıl olan kendi menfaatleridir. Bugün, küreselcilik ve evrensellik gibi görünüşte milliyetçiliğe ters farklı siyasal sistemlere pirim veren Batı için her sistem – zamanın ruhu (!) kapsamında- gerektiğinde kullanılmak üzere kullanışlı birer araçtır.

Ben Ondan Daha Üstünüm(!)

Rivayet olunur ki; Hz. Lokman'ın (as) derisi siyah, dudakları da kalınmış. Değerli sözlerini duyarak Ona hayran olan biri, Onu ilk defa gördüğünde bakmış ki hayalinde büyüttüğü Hz. Lokman siyah yüzlü, kalın dudaklı biri. Şaşkınlıkla yüzüne bakarken Hz. Lokman, adamın içinden geçenleri sezmiş olacak ki, şöyle çıkmış: – Hayırdır kardeşim, neden öyle şaşkın şaşkın bakıyorsun? Boyayı mı beğenemedin, yoksa boyacıyı mı? Sonra da ilave etmiş. – Bak, demiş, benim ne yüzümün siyahlığında ne de dudaklarımın kalınlığında bir tesirim vardır. Onları Yaratan öyle yaratmış, öylesine uygun görmüş. Benim tercihim değil...

“Allah'ın boyası (ile boyanın)! Allah'ın boyasından daha güzel boyası olan kimmiş! Biz yalnızca O'na kulluk edicileriz.” (Bakara, 138)

Tüm kainatın/mevcudatın yegane ve tek yaratıcısı ve yaratmayı devam ettiren Rabbi olan Allah, tüm yarattıklarını yaratmaya öncelikle **“su”**dan başlayarak, sonrasında birtakım elementlerin

müteşekkil kılınmasıyla gerçekleş-tirmiştir. *“Allah her canlıyı sudan yaratmıştır. İşte onlardan kimi karnı üzerinde yürür (sürünür); kimi iki ayak üzerinde yürür, kimi dört ayak üzerinde yürür. Allah dilediğini yaratır; şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.” (Nur, 45)*

Mahlukatın en ahseni olan insanda su/ateş/toprak ve havanın bileşimiyle oluşmuş kurutulmuş bir balçıktan yaratılışı başlatılarak, **“El-Musavvir”** olan Allah'ın tasviri ile en güzel bir surete büründürülerek Rabbimizin ruhundan üflemesiyle can bulup yaşama kavuşmuştur. Melek'leri nurdan, Cin'leri zehirli/kavurucu/duman-sız ateşten yaratan da Allah'tır. Kimin iki ayak, kimin dört ayak, kimin karnı üzerinde yürüyeceğine/sürüneceğine, kimin uçup, kimin yüzeceğine ve ne şekilde nasıl çoğalacağına da yine şeksiz/şüphesiz karar verecek yegane varlık Allah Azze ve Celle'dir. Dolayısıyla yaratılmışlar için **“tercih”** yok, **“takdir”** var.

“Yemin olsun ki sizi biz yaratmış, sonra size biçim vermiş,

sonra da meleklere, “Âdem için (Allah'a) secde edin.” demiştik; onlar da hemen secde etmişlerdi. İblis hariç. O, secde edenlerden olmamıştı. (Allah) şöyle demişti: “Ben sana emretmişken seni secde etmekten alkoyan neydi?” (İblis de) “Ben ondan hayırlıyım (üstünüm). Beni ateşten yarattın; onu çamurdan yarattın.” demişti. (Allah) “İn oradan! Orada kibirlenmek senin haddine değildir. Çık, (git); şüphesiz ki sen aşağılıklardansın!” demişti.” (A'râf, 12)

İnsan için hiçbir şekilde müdahale edip değiştirme şansına sahip olamayacağı en temel olgulardan biri şüphesizdir ki nerede, hangi renkte, hangi anne/babanın sulbünden, hangi dili konuşan, hangi inanç şeklinin egemen olduğu, hangi örf/adet/kültürün baskın olduğu bir dünyaya gözlerini açacağının mutlak bilinmezliğidir. İnsan yine aynı şekilde yarın ne kazanacağını, nerede/nasıl/ne zaman öleceğini de bilmeden bir yaşam sürmek zorunda olan varlıktır. Bunlar bile insanoğlunun aciziyetinin/acizliğinin/muhtaçlığının son derece açık/berrak/net

bir göstergesidir.

İnsanoğlu/Ademoğlu sulbü “Elest Bezmi”ndeki misakıyla Allah’a bütün bu hakikatlerin tartışılmaz tek Rabbi olduğunu teyit/takrir etmiştir. Bu misak aynı zamanda insanoğlunun yaratılış fitratına/özüne yerleştirilmiş bir hakikatinde ifadesiydi. Aslında bu canlı/cansız tüm varlıkların/yaratılmışların inkar etmesi asla mümkün olmayacak bir hakikatin yaratılış fitratlarına kodlanmasından başka bir şey değildir. Allah ezeli ilminde bildiği ve takdir ettiği, yeryüzünde bozgunculuk/fesad çıkaracak, kan dökecek, ıslah/inşa ve imar edecek bir halife olarak İnsanoğlunu/Ademoğlunu sorumlu kılmış, görevlendirmiştir. Üstelikte hiçbir şekilde sorgulama yetisi olmayıp sadece hamd eden, kutsayan, tesbih ve takdis eden yaratılmış varlıklardan olan Melekler var iken bunları yapacaktı Allah Azze ve Celle. Allah, insanın/Adem’in yaratılışındaki hikmetin ne olduğunu onların bilemeyeceğini, Kendisinin bunu bildiğini bildirerek yeryüzündeki süreci başlatmıştır.

Ayetlerin siyak ve sibakından anlaşılacağı üzere yaratılış hiyerarşisinde ki son halka insandır. Meleklerden ve cinlerden sonra yaratılmış ve dünya arzı onun için bir yaşam alanı olarak takdir edilmiştir. Diğer yaratılmış varlıkların ve nesnelerin insanın hizmetine sunulması ona verilen değer, onun kerem sahibi varlık oluşunun da önemli bir göstergesidir. Tabiki sunulan tüm bu ikramlar karşılıksız değildir. Karşılık iman, hamd, kulluk ve teslimiyet gibi müspet tavırlarla gösterebileceği gibi, küfür, şirk, isyan, tuğyan gibi menfi duruşlar olarak da ortaya konabilecektir. Tercih insanın kendi elinde. İşte insanoğlu kulluğunu sadece ya bütün bunları lütfeden, bahşeden Allah’a has kılmak suretiyle ödeyerek takvasını, ya da isyanı, tuğyanı, haddi aşmayı, azgılaşmayı tercih ederek fücürunu besleyecektir.

İnsanın yeryüzündeki en büyük rakibi ve aynı zamanda

düşmanı cinlerden olan İblis/Şeytandır. Yeryüzünde ki bilinen ilk isyanda İblis’in isyanıdır. Allah kurumuş balçığa dönüşmüş topraktan yarattığı Adem’e secde etmesini/boyun eğmesini/tasdik etmesini istediği Melekler ve Cinlerden olan İblis bu emre karşı iki farklı tavır ortaya koymuşlardır. Melekler tereddütsüz emrin gereğini yerine getirirken İblis bu emre karşı gelmiş, yaratılış mayasını/özünü/hammaddesini gerekçe göstererek. Onu “adi/bayağı bir topraktan”, beni ise “yüce/kutsal dumansız ateşten yarattın, dolaısıyla ben ondan üstünüm ille de bir secde/boyun eğiş gerekecekse onun bana yapması gerekir” kabilinden bir yaklaşım sergileyerek bu isyanını gerçekleştirmiştir. Bu yeryüzü serüveninin de insanoğlu için ne kadar zor ve çetin geçeceği de aynı zamanda bir işaret idi.

Tarihin her döneminde kendi kavmini/milliyetini/ırkını ön plana çıkararak bunu yaratılışla elde edilmiş büyük bir kazanım ve lütuf gibi sunarak başkaları üzerinde tahakküm kurmaya çalışan insanların sayısı hiçte az olmamıştır. Beyaz ırk, her daim kendini diğer ırklardan üstün görmüş ve kendi soyunu insanlığın efendisi olarak telakki etmiş ve buna göre bir dünya kurmanın gayreti içerisinde olmuştur. Batı zihniyeti kendini insanlığını tamamlamış üstün/arı bir ırk olarak görmüş, “henüz insanlığını tamamlamamış” diğer ırkları kendilerinin hizmetini görmek için yaratılmış insanımsı köleler olarak tanımlamış ve buna göre de her şeylerini sömürerek onları edilgen/pasif/nesnel bir boyuta indirgemıştır. Bu telakkinin bir sonucu olarak uzun süre hayvanat bahçelerine benzer “**insanat**” bahçeleri oluşturarak başta siyah, kızıl ve esmer tenli insanları kafesler içine koyarak, yırtıcı/saldırgan hayvanlara yapılan muamelelerin benzerlerini aleni bir şekilde bu insanlara uygulamışlardır.

Hangi dil, hangi renk, hangi etnik yapı üzere olursa olsun yaratılış fitratları itibarıyla İnsanın in-

san karşısında ki pozisyonu eşit ve denktir. Herkesin atası Adem’dir ve Adem topraktan yaratılmıştır. Buraya kadar ne övünülecek ne de yerinilecek bir durum asla söz konusu değildir. Bundan sonraki süreç ise insanın öncelikle Allah katında, sonrasında başta insan olmak üzere tüm canlılar arasındaki konumunu kendi tercihleriyle belirleyecek ve ona göre şekillenip bir statü kazandıracaktır. Burası aynı zamanda bir mükellefiyetin/sorumluluğunda başlangıcıdır. Ya kerem sahibi yaratılmışların ahseni/eşrefi olmayı sürdürecektir, ya da aşağıların aşağısı, hayvandan da daha aşağı bir derekeye sürüklenecektir.

Allah resulünün risâlet sürecindeki mücadelesinin en önemli unsurlarından, cahiliyenin en belirgin özelliklerinden biri olan ırkçılık/kavmiyetçilik ile ilgili inancı/taassubu yıkmak üzere olmuştur. Tüm cahiliye adet/geleneklerini ayaklarının altına aldığını bildirerek onları çağrıştıracak en ufak bir yaklaşımın bile kişinin inancı/imanı ile ilgili çok ciddi sorunların oluşmasını da beraberinde getireceğini bildirmiş ve tüm müminleri bunlardan uzak durmaları konusunda uyarmıştır.

“Ey İnsanlar! Allah sizden cahiliye gururunu ve atalarla övünme adetini gidermiştir. İnsanlar iki gruptur: İyi, takva sahibi, Allah katında değerli kişi ve günahkar, bedbaht, Allah katında değersiz kişi. İnsanlar Adem’in çocuklarıdır. Ve Allah Adem’i topraktan yaratmıştır...”

(Ebu Davud, Edeb, 110-111)

“Ey insanlar! Şunu iyi bilin ki, Rabbiniz birdir, atanız da birdir. Arap’ın Arap olmayana, Arap olmayanın Arap’a; beyazın siyaha, siyahın beyaza takva dışında bir üstünlüğü yoktur...” **(İbn Hanbel, 5/411)**

“Kim ırkçılık propagandası yaparak veya kabileciliğe/ırkçılığa destek vererek yoldan çıkmış bir topluluğun bayrağı altında öldürülürse, onun ölümü cahiliye ehlinin ölümü gibidir.” **(Müslim, İmare, 57)**

YÂREN MEKTUPLARI-4

Fe Eyne Tezhebûn/Bu Gidiş Nereye?

Herkes haddini ve hududunu bilsin, haksız yere tekebbüre kalkışmasın, birbirlerine üstünlük taslamasınlar diye de, katında üstünlüğün renkte, ırkta, cinsiyette değil takva da, yalnızca kendisine iman ve itaat hususunda samiyette olduğunu beyan ederek aralarına hikmetli hudutlar çizen Rabbimiz ne yücedir sevgili yârenim.

Aman Allah'ım! Bu nasıl bir akıl tutulmasıdır böyle?

Bu nasıl bir vicdan fukaralığıdır?

Başta filistin/Gazze, doğu Türkistan, Keşmir, Çeçenistan, Arakan, mısır, Suriye, Yemen ve daha bilmem ne kadar mazlum coğrafyada asırlardır süregelen inkarcı, ırkçı, şövenist, faşist zulmün ülkemde de, hatta şehrimde baş gösterdiğini görmek ne büyük bir travma Allah'ım!?

Hem de merhameti, adalet duygusu, vicdani değerleriyle cihana nam salmış bir ecdadın torunları tarafından ülkesine sığınmış mazlum bir topluma reva görülecek bir taşkınlıkla!

Hem de bir zamanlar aynı cephelerde küffara karşı yüreklerini, ellerini ve kaderlerini birleştirerek mücadele vermiş bir toplumun torunlarına reva görülmenin utancını taşıyan bir yüz karası davranışla!

Kusura bakma noolur sevgili yârenim; Selamsız, sabahsız dalı-verdim satırlar arasına işte böyle yalın kılıç.

Bütün varlıkları bile isteye ve severek inşa ve ibda eden, onların arasından da "Eşref-i Mahlûkat" olarak insanlık ailesini yaratan, birbirleri ile meyil ve ülfet etsinler, konuşup, anlaşp, kaynaşsınlar, yardımlaşsınlar diye de onları ırk, ırk, kavim, kavim, kabile, kabile,

gurup, gurup yaratan rabbimize hamd ve sena olsun.

Herkes haddini ve hududunu bilsin, haksız yere tekebbüre kalkışmasın, birbirlerine üstünlük taslamasınlar diye de, katında üstünlüğün renkte, ırkta, cinsiyette değil takva da, yalnızca kendisine iman ve itaat hususunda samiyette olduğunu beyan ederek aralarına hikmetli hudutlar çizen Rabbimiz ne yücedir sevgili yârenim.

Selamların en güzeli; İlk insan ile başlayıp Hatem-ün-nebi, Hz. Muhammed (sav) ile de hitame erdirdiği kutlu mesajları ile sadece kendisine itaat ve ibadet ilkesini koyarak genelde tüm kâinatın, özelde de insanlık ailesinin huzur, barış, güven ve muhabbetini murad eden yüce Allah (cc)'ın selamıdır sevgili dostum. İşte, özünde rahmet, bereket, izzet, ikram, ihsan ve mağfiret barındıran o kutlu selam senin, ailenin, sevdiklerinin, sevenlerinin ve dâhi cümle Ümmet-i Muhammed'in üzerine olsun dilerim.

Nasılsın görüşmeyeli sevgili dostum; Hayallerin, düşlerin, hesapların, hedeflerin, umutların, sevinçlerin, sancılarının ne âlemde? Tadını çıkarabiliyor musun yaşadığın hayatın? Güven ve huzur duyabiliyor musun yaşadığın toplum içerisinde?

Peki ya yüreğinle aran, odaklandığı ufuk nasıl? Komşularını,

mahallenini, şehrini, ülkeyi kucaklayabiliyor mu? Yani dünya da olup bitenleri dert edinebiliyor musun kendine?

İlâhi hudutlara, insani ilke ve hassasiyetlere başkaldırarak kâinatın ve insanlığın huzurunu bozan söz, duruş ve davranışlar senin de huzurunu kaçırıyor mu?

Yoksa bencil bir hayat mıdır istediği kalbinin; Yaşadığın dar alanla mı sınırlı görüp hissettikleri, "nemelazım" mı diyor yoksa şahit olduğu haktan, adaletten, insanlıktan, merhametten nasipsiz kimi insan, toplum ve olaylara?

Dur! Hemen celallenme öyle sevgili yârenim. Tabi ki biliyorum öyle olmadığını. Tabi ki biliyorum erdemli bir yürek taşıdığını göğsünde. Nasıl unuturum daha birkaç gün önce beni arayıp hıçkırıklar içerisinde paylaştığın duygularını.

Nasıl unuturum "Sevgili yârenim, iyi değilim" diye sızlanışını.

Nasıl unuturum "Yârenim, bu ırkçılık nasıl bir canavarlıktır; Yahudi yamyamlarda da olduğu gibi dünyanın neresinde bir zulüm varsa, neresinde bir sırtlanlık varsa Kavimler olarak yaratılma hikmetini barış ve yardımlaşma anlamından saptıran saplantılı hasta ruhların seçkin kavim, üstün ırk safsataları ve bunun uğruna yapılan şenaatler çıkıyor altından." Deyişini.

"Biliyor musun yârenim bu bağlamda hiç rahat değilim; Kendimi Doğu Türkistan'da hissettiğim oluyor bazen. Bir an evime kendi genç erkeklerini yerleştirerek gözlerimin önünde onurumu çiğniyorlar onursuzca Hindu yamyamlar" diye sızlanışındaki hicranı nasıl unuturum.

"Ân oluyor, Filistin'de, Gazze'de, Myanmar'da, Bosna'da

hissediyorum kendimi; Bir gece ya da gündüz vakti, eşim ve çocuklarımın önünde aşağılandığımı, eziyet ve zulümlere maruz kaldığımı, hissediyorum aşağılık mahlûklar tarafından. Biliyorum, bunlar yeryüzünü kuşatmış olan zulüm karlık batağının katresi bile değil sevgili yarenim kim bilir bilinmeyen, görülmeyen ne canilikler işleniyor da haberimiz olmuyor” diye kıvranışlarını nasıl unuturum sevgili yârenim.

Olamaz, kabul edilemez tabi ki ama “Bütün bunlar Allah’ın fitratına nakşetmiş olduğu merhamet, adalet, şefkat duygularını kaybetmiş, insanlıktan uzaklaşmış, ebediyet yani zerre miktarı hayır ve şerrin hesaba alınacağı bir hesap günü inancı ve kaygısı olmayan ilkel toplumlar için normal karşılanabilir” dediğimizi var sayalım bir an için;

Ya ülkemizde zaman zaman hortlayan kafatasçı ırk şövenizminin bıraktığı derin izlere hatta yakın zamanda meydana gelen ve anlamından saptırılmış, içi boşaltılmış garip bir milliyetçilik anlayışını maske yapıp işlenen akıl tutulması mahsulü olaylara ne dersin sevgili yârenim?

Milliyetçiliği inanç ve hizmet yelpazesinde anlayarak İslam inanç ve mefkuresine sahip onlarca kavmin aynı inanç, hedef ve ilkeler içerisinde birlikte kaynaşmasına vesile olmuş, onları etle tırnak gibi, kan ve damar gibi iç içe geçirerek millet oluşturmuş, dostluk ve kardeşlik yelpazesine sahip bir iklim içerisinde asırlarca mazlumlara hatta farklı inançlara

sahip toplumlara bile hamilik yapmış, hayırlı bir ecdadın nesli olanların içine düştüğü vahim duruma bir bakar mısın sevgili dostum?!

O ecdat ki: İslam inanç ve ilkelerinden yola çıkarak ırk, kavim, ulus, kabile vs. ayırmadan asırlar boyu mazlumların gözyaşını silmişler. Düşenin elinden tutarak, ekmeğini, evini, paylaşarak, kendisine sığınanı kendisi aç ve açık da da kalsa, tehlikeye maruz da kalsa emanet bilip kol kanat gererek hamisi olmak suretiyle dünyaya örneklik etmişler.

Böylesi bir ecdadın nesli içerisinde hortlayan bu zulmü, kokuşmuşluğu, belli ki İslami hiçbir ilke, bilgi ve bilince sahip olmayan bu ırkçı, şövenist, faşist zulüm karlıkların “Ben Müslümanım” diyen, namaz kılan, örtülü, sakallı vs. hassasiyetlere sahip insanların arasında dahi kavmiyetçi bir refleksle itibar görmeye başlamasını, bu kahredici durumu nasıl sindirmeli içine insan?!

Evet, çirkin, evet ahlaksız, evet ilgisiz ve cezasız kalmaması gereken ama bireysel bir olayı istismar ederek ve

“Bir kavme/topluluğa olan kininiz sizi adaletsizliğe sürüklemesin” ilâhi ilkesini,
“Müslüman Müslüman’ın kardeşidir ve böylece bütün Müslümanlar kardeşler. Bir Müslüman’a kardeşinin kanı da, malı da helal olmaz.” İlkesini

“Kimse kendi suçundan başkası ile suçlanamaz. Baba, oğlunun suçu üzerine, oğlu da babasının suçu üze-

rine suçlanamaz.” İlkesini ve daha nice İslami, insani ve vicdani ilkeyi hiçe sayan sapkın bir güruhun sürüler halinde mahalleleri basarak evleri, araba ve dükkanları, yaşam vesilesi olan nice değerleri ateşe vererek, mazlum insanları döverek, söverek, yaralayarak, çocuklara ve kadınlara Yahudi vahşetini aratmayacak travmalar yaşatarak terör estirmelerini, zaten zulümden kaçmış bir toplumun başka bir zulümle göçe zorlanmasını, Türk geleneği tarihine kara bir leke olarak sıçrayan bu olayı nereye koyacağız sevgili yârenim?!

Biz insanlar böyleyiz işte sevgili yarenim; İfrat ve tefritten uzak, itidal üzere, ilkeli bir hayata talip olduğumuz takdirde melekler bile gıpta eder halimize. Bir de dünya hırsı sinmeye görsün yüreklerimiz, benlik duygusu, istikbal kaygısı, seçkinlik düşüncesi, kavmiyet asabiyeti gibi ruh hastalıkları istila etmeyegörsün düşüncelerimizi, o zaman vicdanlarımızı dahi susturup, bütün kutsal ve saygın dengeleri alt üst ederiz ki; O an iblis dahi kaçacak delik arar şerlerimizden.

Yazışmayı ve yârenliği ihmal etmeyelim olur mu sevgili yârenim, zira muhabbet edebilecek, birbirine cennet vesilesi olacak dostluklar biriktirmenin çok büyük bir zenginlik olduğunu hissediyorum. Ya sen?

Seni seviyor ve merak ediyorum. Emânında olasın Rabbimin. Yârenin.

Fransız İhtilalinin En “Cici” Söylemi “Milliyetçilik”

20. yüzyıla gelindiğinde dünya yeni yeni kavramlarla tanışıyor daha doğrusu tanıştırılıyordu. İnsanlığa adeta bir kurtarıcı gibi sunulan bu kavramlar 20. yüzyılın sonunda ise kaderin bir cilvesi olarak insanlığın felaketi haline de geliyordu. Aslında birbirinin tamamlayıcısı olan, “materyalist”, “pozitivist”, “laik” ve “seküler” düşünce şekilleri ile bezenmiş bu kavramlar çeşitli toplumlarda farklı dönüşümlere uğratarak farklı menüler olarak insanların önlerine sunuluyordu.

Aslında batının kendi iç dinamikleri ile yani kilise karşıtlığı ve Hristiyanlık karşıtlığı üzerine kurulu bu kavramlar, Hristiyanlığın ruhban sınıfının baskısından ve hegemonyasından kurtulmak için üretilen kavramlardı. Aydınlanma Felsefesi olarak adlandırılan ve tamamı 1789 Fransız İhtilalinden sonra ortaya çıkan düşüncelerdi. Fransa kralına gibi görünen fakat Papa’ya ve kilise din adamlarına başkaldırının bir yöntemi olarak kullanılan bu ihtilal, birçok yö-

nüyle son 200 yılda çok tartışıldı, konuşuldu ve konuşulmaya da devam ediyor. Batılılar kendi iç dinamiklerinden kaynaklanan “kilise” sorununu bu şekilde aydınlanma felsefesi ile çözdüklerine inandılar. Fakat burada durmadılar. Söz konusu kavramları, kendileri ile hiç ilgisi olmamasına rağmen, emperyalist emelleri ile sömürgeleştirdikleri tüm toplumlarda uyguladılar. Aynı dayatmalarla bu kavramları ve düşünce şekillerini sanki o toplumların bu konularda bir sıkıntısı varmış gibi uygulamak mecburiyetinde bıraktılar.

Bu kavramları 20. yüzyıl boyunca duymayan kalmadı. Kısaca en ön planda olanları, kapitalizm, sosyalizm ve faşizm olarak adlandırılan bu kavramlar, 1. Dünya Savaşı sonrası ulus devletlere bölünen ama aslında kontrolleri sömürgeci efendilerde olan ulus devlet yapılarına bir kurtarıcı gibi enjekte edildi. Kimi zaman yumuşatılan bu kavramlar, kapitalizm yerine liberalizm adını aldı. Sosyalizm yerine Sosyal Demok-

rasi adını aldı. Faşizm yerine milliyetçilik kisvesine büründü. Belirttiğim gibi 20. Yüzyıl tarihine şöyle bir göz gezdirdiğinizde, milletlerin sömürgeci-lerden kurtuluş mücadelelerini başarıyla tamamladıktan sonra bağımsızlıklarını kazandıklarını sandıkları fakat emperyalistlerin bir başka tuzakları olan bu “izm”-lerden birine mahkum edildikleri yani aslında kurtulduk dedikleri anda boyunduruk altına girdikleri yapılar haline dönüştürüldüler. Yani trajikomik bir durum ama, bu bağımsızlık savaşlarının tamamlanmasında, kurtarıcıların milletlerini kurtardıktan sonra sarıldıkları şey batılı efendilerine yeniden dönmek oldu.

Bunu İslam dünyasındaki tüm bağımsızlık mücadelelerinde gördük. Kimisinde milyonlarca insanın şehit olmasına sebep olan örneğin Cezayir gibi bağımsızlık mücadeleleri, sonuçta bir devlet haline geldi. Fakat Cezayir’de kendi toplumuna taban tabana zıt, adeta düşman bir yapı ortaya

çıktı. Bu örneği İslam coğrafyasının tamamı için düşünebiliriz. Mısır, Tunus, Irak, Suriye, Pakistan, Afganistan ve diğerlerinde manzaranın çok farklı olmadığını görüyoruz. Bizde de durum farklı olmadı. Milli Mücadeleye dört elle sarılan bir millet, özellikle İngiliz emperyalizmine karşı verdiği mücadele de, biranda hedef tahtasında kendisinin olduğunu gördü. Lozan antlaşması ile batının yö-rüngesine gören Türk devleti için artık tek bir hedef vardı. Batılı gibi olmak, batılı gibi düşünmek kısaca o meşhur tabirle “Muasır Medeniyetler seviyesine ulaşmak”. Bu arada hiç düşünülmedi, medeniyet nedir, muasırlaşmak ne demektir. Bunlar ne getirir, ne götürür, hiç konuşulmadı, vatandaşa falan da sorulmadı. Tepeden inme ci jakoben bir anlayışla 1924 anayasası hazırlandı ve ondan sonra da ardı ardına gelen devrimlerle Türk milletine istikamet gösterildi. Bunun dışındaki istikametlerin, düşüncelerin yanlış olduğu ısrarla, yaygın eğitim vasıtaları ile insanların kafalarına kazındı.

Son yüzyılla ilgili yaşanan değişim ve dönüşümle ilgili çok daha fazla şeyler söylenebilir fakat bunların birçoğunu birazcık okuyan, kafasını belli kalıplara hapsedememiş herkes görüyor ve biliyor. Bu yüzden bu kısa dünya tarihi ve bizim tarihimize ilgili özetin meseleyi anlama konusunda önemli olduğunu düşünüyorum.

İşte dünya ulus devletlerine, bunun içine adı İslam dünyası olan yapıyı da katabiliriz. Bu ulus devlet yapılarına gerek devlet idaresi ve gerekse fikir konusunda uyacakları rotaları çizilmişti. Biliyorum bu kavramlar öyle kısa birer ikişer paragrafla geçirilemez. Fakat genel anlamda aslında birbirlerini tamamlayan kavramlar olduğunu, çıkış yerlerinin aynı olduğunu vurgulamak için bunu yaptım. Yani bir ülkede uygulanan kapitalist yönetimler, bir başkasında uygulanan sosyalist, sosyal demokrasi veya faşist, milliyetçi idareler arasında pek bir farkın olmadığını anlatmak için ifade

ediyorum. Tıpkı 2. Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan ve tüm dünyada uygulanan “Demokrasi Oyunları” gibi.

Bu arada son 200 yılda kendi kavramlarımızı üretmediğimiz için bu şekilde batının ürettiği kavramlara mahkum olduğumuzu da belirtmek istiyorum. İslam dünyasının münevverleri, niçin geri kaldık diye ucube bir soru ürettiler. Üretilen bu ucube ve yapmacık soru üzerine bütün düşüncelerini oluşturdıkları için en sonunda vardıkları sonuçta maalesef İslam dünyası için kötü oldu. Adı Müslüman olan fakat 1400 yıllık büyük İslam Medeniyetinden habersiz, ilgisiz insan tipleri ortaya çıktı. Bu durum hala aynı şekilde devam ediyor. Sadece İslam dünyası için değil elbette bugün geline nokta da, Latin Amerika ve dünyanın büyük madden zenginliğine sahip olan Afrika kıtasının uğradığı akıbetten bizden yani İslam dünyasından çok farklı olmadı. Yaşanan acılar, sıkıntılar, soykırımlar hafızalarda tazeliğini koruyor.

Bugün Gazze’de soykırım gerçekleştirilen katil İsrail’in motivasyon kaynağı da kendince Yahudi milliyetçiliği. Tabii onlarınki beşeri bir ideoloji olmaktan çok ilahi bir seçilmişliği de ifade ettiği için bambaşka bir yerde duruyor. Fakat nasıl olursa olsun motivasyon kaynakları karşılardakilerin insan olmadığı bu yüzden de öldürülmeyi hak ettikleri düşüncesi olduğunu unutmamak gerekiyor. Ve belki de acı olan tarafda, parça parça ulus devletlere bölünmek 50’den fazla İslam ülkesi kendi ülkesinin siyasi, ekonomik veya birtakım çıkarları için bu vahşete, soykırıma ses çıkaramaz hale getirilmiş durumda. Bozuk ulus devlet düzeninin ortaya çıkardığı “Milliyetçilik” hastalığına tutulan İslam ülkeleri ve Müslüman toplumlar yaşanan vahşetlere ses çıkaramaz hale getirilmiş durumdadır.

Bir başka acı taraf da, zaman zaman ortaya çıkan ve İslam kardeşliği anlayışına taban tabana zıt söylemlerin, büyük yıkımlar

getirmesi. Bu anlamda geçtiğimiz ay Kayseri’de yaşanan yakma ve yıkma faaliyetleri bu anlamda büyük önem taşıyor. Belki bundan sonra on yıllar boyunca konuşulmaya devam edecek olan bu olay güya Müslüman zihinlerin sahte milliyetçilik düşüncesi ile nasıl iğdiş edilebildiğini de göstermesi bakımından dikkat çekiciydi. Daha 100 yıl bile geçmediği halde kendi toprağı olan ve Osmanlı’nın Biladüş-Şam Eyaleti diye isimlendirdiği toprağı sanki yabancı bir ülkeymiş gibi dışlayan bir zihniyete nasıl gelindiğini düşündüğümüzde, batılıların eğitim sistemimiz üzerinde oynadıkları oyunların nasıl başarıyla tamamlandığını da göstermesi bakımından çok önemliydi.

“Böl, parçala, yönet” diye ifade edilen ve hareket noktası milliyetçilik olan ve fikir babalığını İngilizlerin yaptığı bu üç kelimelik düşünce tüm dünyada başarıyla uygulandı ve bugün de uygulanmaya devam ediyor. Bu iş için biçilmiş kaftan da, vatanseverlik sosuna büründürülmüş milliyetçilik düşüncesi. Son 100 yıldaki çıkan savaşların büyük kısmının milliyetçilik düşüncesinin çeşitli şekilleri yüzünden meydana geldiğini görmek gerekiyor. Bu Fransız devrimi ile birlikte ortaya çıkan bir hastalıktır. Bu hastalığın tedavisi de 1400 yıl öncesinden, Peygamber Efendimiz tarafından Veda Hutbesi’nde çizilen tedavi yöntemini uygulamaktır. “Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın Araba, beyazın siyana, siyahın beyaza bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvadır.” düsturu yolumuzu aydınlattığı sürece, Milliyetçilik kılıfına bürünen Faşizmin ölümcül zararlı etkilerinden kendimizi koruyabiliriz. Yoksa Cenab-ı Hakkın Sünnetullahı icabı, bölünüp, parçalanan ve sonra da yutulan, yok olan milletler, inançlar gibi, aslında yek vücut olması gereken İslam ümmeti de bu parçalanmışlıkla tarihe karışıp yok olmaya mahkum olacaktır. Vesselam.

Millet, Milliyet

Arap olduğu halde takvadan başka hiçbir şeyin üstünlük sebebi olmayacağını insanlığa örnekleyen yüce resule salat olsun.

Bir erkek ve bir dişi den mil-yarlarca insan yaratma kudretinde olan, sonrasında onları yeryüzü hilafetinin tahakkuku adına ırkla-ra bölen ve bunu takvanın basa-mağı kılan yüce yaratana hamd olsun.

Arap olduğu halde takvadan başka hiçbir şeyin üstünlük sebebi olmayacağını insanlığa örnekleyen yüce resule salat olsun.

İnsanlığın son yüzelli yılının batı medeniyeti tarafından şe-killendirilmiş olması, maalesef batının kendi iç hesaplaşmaları sonucu ortaya koyduğu kavram-ları, hakim- mahkum medeniyet zorunluluğu üzerinden, dünya fikriyatını şekillendiren ana faktör haline getirdi.

Batının geri kalmasına sebep olduğu düşünülen kilise ve feodalizme karşı geliştirilmiş bir yığın kavram, bugün dünya üzerinde var olan birçok yıkımın temel sebebidir. Oysa bu kavramlar, batının kendi sorunları sonucu ortaya çıkmış ve batının emperyal düşünceleri doğrultusunda kö-pürtülerek insanlığa dayatılmıştır. Belki biraz iddialı gelebilir ama batının Hristiyanlık öncesi ilkel anlayışları, muharref Hristiyanlık-la birleşince bu kavramlar ortaya çıkmıştır. Bu sebeple batının ürettiği kavramları kullanırken bu özellikler gözden kaçırılmamalıdır.

Batının teknolojik anlamda gelişimi insanlık üzerinde sanal bir mutluluk meydana getirirken, batıyı asırlarca İslam medeniyeti karşısında geri planda tutmaya sebep olan kilisenin sorgulanması,

batıyı kilisenin boyunduruğundan kurtarmak adına tefekkür ale-minde geliştirdiği mefkurelerde doğruyu bulmasına vesile olma-mış aksine, karşı uçlarda yanlış düşüncelere sevk etmiştir.

Feodalizmin, asırlar boyu yaşattığı zulüm sürecine karşı, geliştirilen anlayış da bir başka yanlışlar kümesini insanlığa kabul ettirmiştir. Oysa feodalizmin batı dünyasında uygulanması sonucu yaşanan travmaların aynısı başka coğrafyalarda yaşanmamıştır.

Başlık konumuz milliyetçilik kavramı da, batı karşısında geri kalmışlığın verdiği eziklikle, İslam aydını denilen kesime batının ka-bul ettirdiği yanlış kavramlardan birisidir.

Bizim coğrafyamızda temel düşünceler Kur'an'î olmakla beraber, cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen kavram kıymı neticesinde birçok kavramda oldu-

ğu gibi, millet-milliyet kavramı da tahrif edilerek, batının nasyo-nalizm kelimesine karşılık olarak kullanılmıştır. Yapılan tahrifatın sonucunda ortaya çıkan netice, cinayet denilecek boyuttur. Zira kelimeye yüklenen yeni anlayış, insanlar arasında haksız uçurum-lar meydana getirmiştir. Asırlar boyu temel ülkü olan, İslam'ın etrafında din kardeşliği anlayışıyla cemaat olmuş insanlar, kavmiyet gibi vesilesi tanışmak, olan bir zorunluluğun etrafında savaşacak boyutta bir araya getirilmişler ve koskoca coğrafyada kardeşçe yaşamının temeline kibrit suyu dökülerek, birbirine düşman edil-mişlerdir.

İnsanlığın temel kavramları insanı yaratanın ortaya koyduğu hakikatler üzerinden düşünülmeli ve anlayışlar onun üzerine bina edilmelidir. Çünkü bunlar yaratıcının genel esaslarıdır.

Millet kimdir?

Konuya ana kaynaktan baktığımızda şu ayetleri görürüz.

Bakara 120 - Sen onların dinlerine (milletlerine) tabi olmadıkça ne Yahudiler, ne de Hristiyanlar senden asla hoşnut ve razı olmayacaklardır.

Ali İmran 95 - De ki: “Allah doğru söylemiştir. Öyle ise dosdoğru, Allah’ı birleyici olarak İbrahim’in dinine (milletine) uyun. O, müşriklerden değildir”.

Yusuf 38 - “Atalarım İbrahim, İshak ve Yakub’un dinine (milletine) uydum.

Nahl 123 - Sonra da (ey Muhammed!) sana: “Hakk’a yönelen ve müşriklerden olmayan İbrahim’in dinine (milletine) tabi ol” diye vahyettik.

Yukarıda bahsi geçen ayetlerin tamamında millet kelimesi din kelimesi olarak zikredilmiştir. Yani Allah’ın dini İslam, millet kelimesi ile ifade edilmiştir.

Millet kelimesinde aslolan anlam, din olduğuna göre, 19. Yüzyıldan itibaren ulus kelimesinin yerine kullanılmaya başlayan millet kelimesi tamamıyla kasıtlı bir tahrifata uğratılmış demektir.

“Arnavutluk” ne demek, var mı seriatta yeri

Küfrolur başka değil, kavmini sürmek ileri.

Kendisi Arnavut olan Akif’in kendi ırkını öne sürerek yaptığı

itiraz, konunun kendi dönemi itibarıyla yeni olduğunu ve tartışıldığını göstermektedir.

Bugün artık millet kelimesinin tamamıyla ırk kelimesine karşılık kullanıldığını görüyoruz. Bu kullanım sebebiyle ortaya çıkan tahribatın farkında olmayan toplumlar, ırkçılığa din boyutunda sarılmaktadır.

İslam öncesi Türk toplumunda din gibi kontrol işlevi gören töre anlayışı, toplum üzerinde etkiliydi. Ve Türk toplumunun insan ve toplum anlayışını şekillendirmekte idi.

Cumhuriyeti kuran akıl, İslam’a karşı refleks olarak ortaya koyduğu saldırgan tutumla İslam’ın insanımıza kazandırdığı erdemleri süreç içinde yok etmiştir.

İrkçi anlayışın kuruluşundaki ilkesizlikle, insanlar üzerinde metafizik savunma mekanizmaları

Allah insana kendi verdiği değerler üzerinden üstünlük anlayışı sorgusu yapmaz. Çünkü bu konuda insana tercih hakkı tanınmamıştır.

ları oluşturmamış, bu sebeple de insanlar birbirlerine vandallık derecesinde saldırganlıklar sergileyebilmişlerdir.

Milliyet kelimesi aidiyet anlamında mensubiyet ifade eden bir kavramdır. Aidiyetin ilke anlamında kuşatıcılığı din kimliği üzerinden olunca alt kimlik niteliğinde olan ırkçılık, olması gereken çerçevede tutulmaktadır.

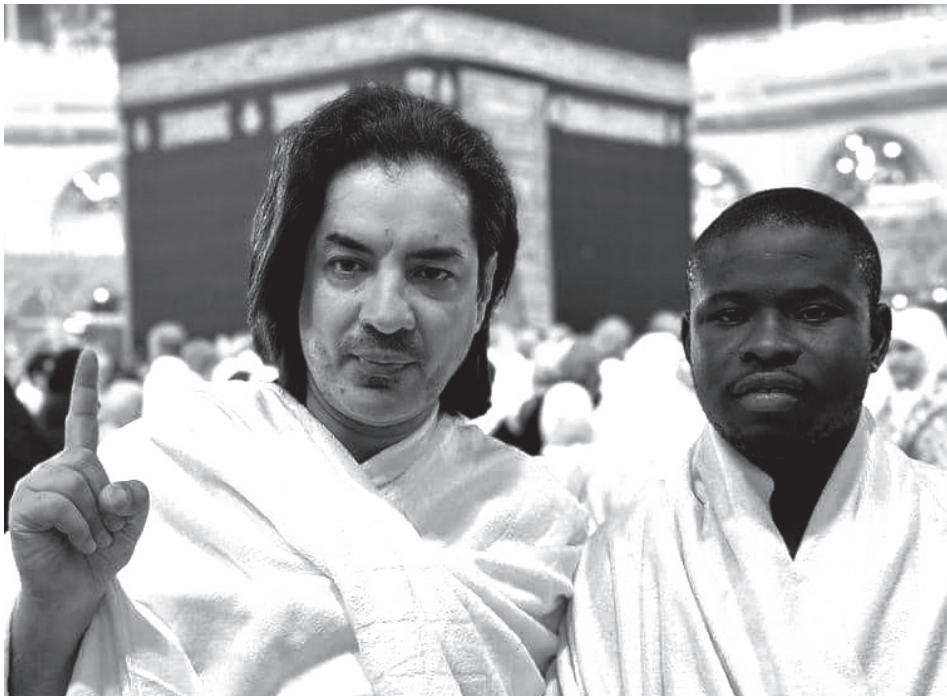
Allah insana kendi verdiği değerler üzerinden üstünlük anlayışı sorgusu yapmaz. Çünkü bu konuda insana tercih hakkı tanınmamıştır. Fakat insanın tercih alanı içinde olan dindar olma ya da olmama seçimi, üstünlüğe vesile olabilecek alan sayılmıştır ve bu alanda insanın tercihleri Allah katında değer artırımı olarak kabul edilmiştir.

Allah sizin cisimlerinize ve suretlerinize bakmaz, fakat kalplerinize bakar hadisi şerifi bu konuya işaret eder.

19. Yüzyıldan itibaren insanların ulusçuluğa sevk edilmeleri, o günün şartlarında imparatorluklar yerine daha kontrol edilebilir küçük devletleri ortaya çıkarmak adına emperyalist bir zihniyetle kışkırtılmıştır. Bugün bu küçülmenin bile emperyalistlere kifayet etmediği, daha küçük, kontrol edilebilmesi yüksek oranlı devletçik tercihleri görülmektedir.

Hatta insanlığın inkârı anlamında, insanlığı yok edecek nitelikte insan üzerinde oynanan oyunların milliyetçilik gibi tahrifata uğramış kavramları solda sıfır mesabesine getirdiği açıkça görülmektedir. Bu anlamda cinsiyet eşitliği projesi, ırkçılığı bile gölgede bırakacak şekilde kışkırtılmaktadır.

Yeryüzünün ifsadından beslenen emperyalist sermayenin, insanlığa cazip göstermek suretiyle semirdiği her projeyi insanlar reddetmeli. Bu kesimin hayır yapma görüntülerinin dahi altında menfaat devşirmesi söz konusu olduğu için hayrına bile el sürülmemeli hatta onlara muhtaç olma görüntüsü bile verilmemelidir.

İslamcılar Milliyetçi Değildir

İslami hareketler yaşadığı döneme haiz kendi beslendiği vahiy merkezli bilgilerin haricinde fikri akımlar, ideolojiler zenginlik, fakirlik, mal mülk gibi bir çok düşünceyi oluşturan mülahazalara karşı kendi cevabını veya duruşunu oluşturmak için uğraşmıştır.

Dünya savaşları sonrası İslam coğrafyası, ulus merkezli isimler ile devlet teşekkülleri oluşturmuş veya oluşturulmuş ve bunun sonucu İslamcıların yaşadığı her coğrafya da milliyetçilik akımları devletin veya devletlerin ana omurgasını belirleme de ön planda olmaya başlayan bir sürecin içerisinde yer almak zorunda kalmıştır. Modern devlet anlayışı halkların ortak değerleri üzerine inşa ediliyor gibi gözükürken isim olarak ulus devlet anlayışını tercih etmişler veya ettirilmişler ve bu durumun sonucunda halkların bir tarafta ortak dini değerleri yanında yeni bir ortak değer olarak milliyetçilik söylevi cari hale gelmiş veya getirilmiş milliyetçilik söylevi dini değerlerin verdiği yetki ve sorumluluğun ağır yükü karşısında çok daha hafif birazda insan nefsinin okşayan şeytani bir düşünce tarzı haline gelmiş ve zaman içerisinde yeni bir yetki sorumluluk bilinci ortaya koymuş ve karşımıza ulus devlet anlayışıyla kan bağı olan milliyetçilik akımı İslamcıların cevabını vermeleri gereken önemli bir sorun haline dönüşmüştür. Milliyetçi düşünce merkezinde kurulan ulus devlet anlayışı kendi içerisinde tutarlılık veya derinlik oluşuyor gibi gözükken birleşmiş milletler adı altında ulus devletlerin derinlik paradigmasını ve sessiz şeytani yeni bir sömürge sahte bir adalet ve sosyal denge oluşturmuş bu yapı Mekke döneminde kabilelerin getirdikleri yüzlerce putun olduğu gibi bayrağını getiren ulusal milliyetçi devletlerin birleşmiş milletler çatısı altında

insanlığa fayda verilecek görüntü altında dünya müstekbirlerinin dünyayı kolay yönetme arzularına hizmet veren bir yapının oluşması sağlanırken milliyetçi düşüncenin metafiziği de gerçekleşmiş görüntüsü oluşmuştur.

İslamcı dünyanın ötekine cevap verme şekli her zaman sadece söz ile değil yeri geldiğinde takındığı tavır ile yeri geldiğinde onun yanlışlarını söyleyerek yeri geldiğinde beslendiği kaynakların gerçekliği şeklinde oluşmaktadır. İslamcı dünyanın beslendiği kaynaklar hiçbir zaman kendi ulus içerisinde sığ bir düşünce tarzı ile gerçekleşmemiş hangi coğrafya olursa olsun bir değer varsa ve alınmasında iyilik veya fayda varsa o değeri almış ve alırken o değerini milliyetini veya ulusunu araştırmamış veya onu ulus anlayışı içinde yüceltme veya alçaltma yapmamıştır.

Yaşadığımız bu yüzyılda İslami hareketlerin tamamı az veya çok olsun çeviri ile beslenen bir fikri yapıya sahipken ulus devlet anlayışı içerisinde olmamıştır. Mısır İran Bangladeş Ürdün Tunus Fas Cezayir Pakistan Hindistan Suriye Sudan vb. bir çok İslam beldesinin alimleri İslami hareketlerin fikri yapısında kaynak oluşturmuş ve oluşturmaya devam etmektedir. Bu şekilde İslamcılar milliyetçi düşünceye karşı konuşmak veya tartışmak yerine kendi gökyüzünde uçan kuşlar misali kendi değerlerinin peşinde koşan bir yapı içerisinde var olmaya devam etmektedir. Tarihten gelen Gazali yakın tarihin Hasan El Benna'sı ve günümüz mütefekkeri Taha Abdurrahman ve yüzlerce alimlerimiz İslamcı dünyanın mihenk taşlarıdır. Günümüz dünya devlet anlayışında önemli bir yere sahip ulusçu milliyetçi akımlar tarih seyri içerisinde de aynı şekilde milliyetçi düşünceler etrafında ve dahi za-

man zaman ırkçı kökenli bilgiler üretirken ve bu bilgilerin bu akımlara yön verdiği ve bunlar önemli bir yere sahipken İslamcı düşünce tarih seyri içerisinde de hiç bir zaman milliyetçi düşünceye değer vermemiştir. Hicret ile başlayan yeryüzüne dağılma anlayışı iyiliğin dağıtılması iyiliğin paylaşımı veya nerede bir iyilik varsa onun kabul edilmesi Tevhid anlayışının milliyetçi düşüncenin kırıntılarını dahi içsellemesi engellenmiş insanı vahiy merkezli değerler etrafında inşası ve akabinde ihyası gerçekleşmiştir.

Yaşadığımız yıllar itibarıyla İslam ülkelerini yönetenlerin bir kısmı siyasi gelecek veya dünyevi menfaatler için milliyetçi akımlar ile işbirliği içerisinde olsalar dahi İslami düşünceye sahip farklı görüş ve hareket içerisinde olan İslami hareketler milliyetçi düşünce veya ulusçu akımlardan uzak durmaktadır.

Müslümanlar Ali Şeriatî'nin dört zindan da bahsettiği gibi kendi iradesi dışında kendi benliğini oluşturmaya çalışan akımlara karşı duruşunu sergilemekle mükellef ve insanın cüz i iradesi dışında gerçekleşen bir soydan bir kavimden dünyaya gelmesi karşısında kendi iradesi ile kendi ırkının kendi kavminin veya taşıdığı kanın üstün olduğu inancından uzak durmak ve yeri geldiğinde İslam coğrafyası için en büyük fitnenin terörizmin üretildiği bu düşüncelere karşı vahyin ortaya koyduğu

"Ey insanlar! Biz sizi bir erkek ve bir kadından yarattık. Birbirinizi tanıyıp sâhib çıkmanız için milletlere, sülâlelere ayırdık. Şunu unutmayın ki ALLÂH'ın nazarında en değerli, en üstün olanınız, takvâda en ileri olandır. Muhakkak ki ALLÂH her şeyi bilir, her şeyden hakkıyla haberdârdır." Huccurat suresi 13. ayeti kerime üzerinden hareket etmekle sorumludur.

Allah Peygamberi ve Onunla Birlikte Olan Her Şeyi Korumuştur;

Yani Dini Korumuştur

Kur'an'ı mehcür kılmanın en etkili yollarından birisi de onu kendisine indirilen elçiden, coğrafyasından, dilinden, tarihinden, sosyal ve psikolojik ortamından koparıp salt bir metin düzeyine düşürmektir.

A Hoca dedi ki: Hz. Peygamberi yalancılardan, abartıcılardan, hayalcilerden korumaya çalışıyorum; bu sebeple “hadis” denilen rivayetleri Kur'an'a arz ediyorum.

B Hoca dedi ki: Peygamberi korumana gerek yok; zira Allah O'nu zaten korumuştur. Nitekim Hıcr suresi 9. ayette: Şüphesiz Zikir'i biz indirdik; O'nu (kendisine Zikir indirileni) korumak da bize düşer, buyurulmaktadır.

A Hoca dedi ki: Burada geçen “ezzikir” Kur'andır; dolayısıyla korunan da Kur'an'dır, Hadisler değil.

B Hoca dedi ki: Evet, neredeyse icma düzeyinde tefsircinin de dediği gibi buradaki Ezzikir'den maksat Kur'andır. Ancak ayetin ikinci kısmında yani vavdan sonra gelen cümlede “ve inna lehu lehafizun” ad geçen “lehu” ifadesindeki “hu” zamiri mantık, delil ve konu bağlamında Hz. Peygambere aittir. Çünkü konunun başlangıç ayeti olan 6. Ayette “ey kendisine Zikir indirildiğini söyleyen kişi; kesinlikle sen mecnunsun” itirazı vardır. Yani diyorlar ki Müşrikler, ey kendisine Kur'an indirildiğini söyleyen Muhammed! Sen cin çarpmış yani hayal gören, zihni bulanık; cinlerin söylediklerini tekrarlayan vehim sahibi birisin. Söylediklerinin doğru olma imkânı yok; aklını yitirmiş birisin...

9. ayet bu karşı söyleme yani iki konuya iki cevabı ihtiva eder; bir, evet indirilen Zikir yani Kur'an bir gerçektir ve Onu ben (Allah) indirmiştir. İki, sizin mecnun- deli, akılsız- dediğiniz kişi ise tümüyle benim muhafazamda; O'nu cinlerden, şeytandan, vehimden; ayetlere önünden, arkasından, kendinden bir şey katmaya karşı Onu koruyacak olan da benim. Keza; O'nu her türlü iftirdan, günahtan, suçtan; ve hatta fiziki, ruhi nakısalardan- çirkinlik, aptallık gibi - da ben korurum.

Dolayısıyla tarihi bir şahsiyet olarak Hz. Peygamber adıyla, sanıyla- siret- korunduğu gibi yaşadığı coğrafya, iklim, birlikte olduğu toplum ve sosyolojisiyle, arkadaşları, eşleri, çocukları, evi, mescidi, yatağı vs. bütün yaşantısıyla korunmuş bir halde kendinden sonraki dönemlere ve insanlara aktarılmıştır. İndirilen zikir olan Kur'an dahi bu korunma programının bir parçasıdır. Kur'an tek başına korunan bir kitap değil; coğrafyası, iklimi, sosyolojisi, psikolojisi, tarihi, felsefesi ve saire-siyle birlikte korunarak zamanın akışına bırakılmıştır.

Müslümanlara bugün için düşen görev ise; sağdan, soldan, önden, arkadan bulaşan kimi kirleri, bulaşıkları temizlemek olmalıdır; asıl değil cürufırları temizlenip atılmalı. Peygamberi temize çıkaralım

derken yapılan en büyük hata Kur'an'ı sadece bir metin olarak yalnızlaştırıp- ki Kur'an bundan şikâyet etmişti: ve elçi dedi ki: 'Rabbim gerçekten benim kavimim, bu Kur'an'ı terkedilmiş (bir kitap) olarak bıraktılar.' Boşlukta bir kitaba indirgemek şeklinde olmuştur.

Kur'an'ı mehcür kılmanın en etkili yollarından birisi de onu kendisine indirilen elçiden, coğrafyasından, dilinden, tarihinden, sosyal ve psikolojik ortamından koparıp salt bir metin düzeyine düşürmektir.

Bu tartışma böyle sürüp gitti. Ne trajik bir durumdur ki hocalar, ilim adamları, mütefekkirler söz konusu Kur'an ayetleri olunca ihtilaftan kurtulamıyorlar. Ayetler her biri için diğerini yaralayan, sakat bırakan ve hatta öldüren kılıçlara dönüşüyor. Hâlbuki tam tersi olması gerekmez mi; yani birleştiren, bütünleştiren, aynı hedef ve gayeye sevk ettiren olmalı değil mi?

Kur'an dinin mihverinde dururken onu çevreleyen elçinin sireti, ashabın fehmi; dil, hikmet, gelenek, felsefe, tabiat ... ile birlikte bir Din bütünlüğü perspektifine sahip bugüne, bugünün dünyasına söyleyeceklerimiz olmalı değil mi?

Yeni Bir İslâmî Söylem için Dağarcık-2: Çul Giymek

İslâmî söylem için bir dağarcık teklifinin anlamını -Proleterleşmeyi konu edindiğimiz- ilk yazımızda ortaya koymaya çalışmıştık. Kısaca hatırlamak gerekirse; kavramları konuşmayı, bir dağarcık oluşturmayı İslâmî mücadelenin bugünün koşullarında tazelenmesini, kendisine yön tayin etmesini sağlamanın yolu olarak ifade etmiştik. Ayrıca İslâm'ın insanlara teklifinin ne olduğunu anlatmak isteyen insanların bir araya gelip konuşabilmesinin bir yolu olarak kavramlar üzerine düşünülmesi gerektiğini söylemiştik. Bu çabanın merkezindeki beklentimiz ortaya attığımız birtakım kavramların ve onların anlamları hakkındaki değerlendirmelerimizin kabul edilmesi değil, tartışılmasıdır. İlgili kavramlar ve bunlara atfedilen anlamlar bağlamında; İslâmî söylemin/düşüncenin bugününü ve yarınını tartışmaya başlamak,

Çul giymek dediğimiz zaman, bugünün tüketim dünyasını, bu dünyanın gidişatını ve bundan radikal bir şekilde arınmak gerektiğini konuşuyor olacağız. Başka bir ifadeyle “çul giymek” bağlamında helaki, radikal bir tavır olarak tövbeyi ve kurtuluşu ele alacağız.

bu tartışma için zemin aramak dahi son derece anlamlı bir karşılık olacaktır.

Yazma imkânı buldukça ele alacağımız kavram: “çul giymek”. Kökenlerini Kitâb-ı Mukaddes'te bulan “çul giymek”; Kur'ân'ın da onayladığı bir eylem olarak karşımıza çıkmaktadır. Teknik olarak bir kavram değilse de onun etrafında tartışacağımız meselelerle çul giymeyi kavram düzeyinde bir ifade olarak kabul edeceğiz. Çul giymek dediğimiz zaman, bugünün tüketim dünyasını, bu dünyanın gidişatını ve bundan radikal

bir şekilde arınmak gerektiğini konuşuyor olacağız. Başka bir ifadeyle “çul giymek” bağlamında helaki, radikal bir tavır olarak tövbeyi ve kurtuluşu ele alacağız.

Yukarıda ifade ettiğimiz gibi “çul giymek” kökenlerini Kitab-ı Mukaddeste bulmaktadır. Bunun için kitabın “Yunus” bölümüne bakabiliriz. Hz. Yunus bu bölümde anlatıldığına göre balığın karnından çıktıktan sonra Ninova'ya geri döner. Kendisine emredileni yapmak üzere şehri dolaşır ve insanlara kırk gün sonra helak olacaklarını duyurur. Üç gün süren bu duyuru faslının ardından bir tepenin başına çekilir ve haber verdiği olayın gerçekleşmesini beklemeye başlar. Bu sırada şehrin hükümdarı da haberi işitir. Fakat kıssalarda alışıktığımız aksine, Hz. Yunus'un ilan ettiği helaki önlemek için bütün insanlara çul giymelerini ve oruç tutmalarını emreder. Bu ani ve radikal töbenin ardından Hz. Yunus'a Ninova halkının affedildiği vahyedilir.

Konuyla ilgili olarak Kur'ân'a baktığımızda Yunus Sûresi 98. ayet, işaret ettiğimiz sonucu doğrulamaktadır:

Keşke (o helâk edilen belde-lerden) bir belde halkı iman edip de imanı kendisine yarar sağlasaydı! Ama Yûnus'un kavmi hariç. Nitekim onlar iman edince dünya hayatındaki zillet azabını üstlerinden kaldırmış ve kendilerine belirli bir süreye kadar yaşama

imkânı vermiştik.

Ayete baktığımızda, hakkında hüküm verilmiş kavimler arasında Hz. Yunus'un kavminin bir istisnayı teşkil ettiğini görmekteyiz. Allah'ın kavimleri helak etmesinin ne demek olduğunu anlatan ayetlerin ardından Yunus kavminin iman etmesinin onlara fayda ettiği, haklarında azap hükmü verildikten sonra affedilen tek kavim oldukları görülmektedir. Çul giymek bu haliyle bizleri helake götüren ve neredeyse üzerimizde azap yazısının yazılacağı hissi uyandıran bu günlerimizde yapılması gerekenin ne olduğunu ifade etmenin en kısa yollarından biri olmaktadır.

Kur'an'ı okuyanların bildiği üzere bir kavme azap geldiğinde ondan kurtulanlar yalnızca iman edenler ve imanları gereğince içinde yaşadıkları topluluğun müessesesinin karşısında duranlardır. Buna karşın kim oldukları fark etmeksizin o düzen ile sorunu olmayanlar -geniş kitleler- azaba düşer olmakta ortaklırlar. Bunlara müminlerle azaptan kurtulurken dönüp helak olanlara nazar edenler de dahildir. Ninova hükümdarının kabul olan tövbesinin içeriğini Kitab-ı Mukaddes'ten aldığımızda, bütün bir şehir halkının var olan düzeni durduracak bir eylem olarak çul giymesi ve oruç tutması bir azınlığın değil bütün şehrin kurtuluşunu mümkün kılmış görünmektedir.

Helak ve kurtuluşun ilahi yasasını özetleyen bu tabloya bugünün dünyasından dikkatle bakmak gerekmektedir. Yaşadığımız dünyanın, insanı ve aslında tüm yaratılmışları daha çok zorlayan ve giderek ağırlaşan şartları beraberinde bir çözümsüzlük düşüncesini de doğurmaktadır. Bu çözümsüzlük hissinin temelinde dünyanın ortalama imkânlarını elde eden; kentlerin tüketim koşullarında yaşayan herkesin -Müslümanlar da dahil olmak üzere- var olan sorunları besleyen bir hayat yaşıyor olmaları bulunmaktadır. Her günün her anında tüketimin sürekliliğini koruduğu

hayatlarımız dünyanın tabii kaynaklarını sömüren bir mekanizma sayesinde mümkün olabilmektedir. Temel ihtiyaç kabul ettiğimiz pek çok aletin ve gündelik hareketlerin özünde dünyayı ve insanı tüketen şartları beslediği bir vasattayız.

Bu vasatın içinde yalnızca müstekbirlerin yola gelmesi değil bugünün müessesesinin paylaşılan sıradan insanların tövbe etmesinin kurtuluşun anahtarı olduğunu "çul giymek" ile ifade edebiliriz. Çul giymek sembolik bir tavır değildir. Bundan öte tövbenin gündelik hayatın koşullarını somut bir şekilde değiştirmekle gerçekleştiğine işaret etmektedir. Nitekim işaret ettiğimiz Kitâb-ı Mukaddes bölümünde buna Ninovalıların tuttuğu oruç da ilave edilmektedir. Orucun insanın günlük hayatındaki alışkanlık edindiği davranışlarından arınmadaki rolünü Ramazan ayları geldiğinde az da olsa görebiliyoruz. Çul giymek ise maddi tüketimi durdurmanın bir başka şekli olarak kişinin kendini hakirlik nişanesi bir eylemle terbiye etmesini çağrıştırmaktadır. Kıyafetlerin zenginlik, gösteriş, konfor ile biçimlendirildiği koşullarda en rahatsız ve zevk alameti taşımayan bir kisveye bürünmek güçlü bir tövbe alametidir.

"Çul giymek" gerektiğini söylediğimiz zaman yaşanan felaketlerin sadece birtakım müstekbirlerin eylemlerinin sonucu olmadıklarını ifade etmiş oluyoruz. Bundan ziyade onlarla birlikte sıradan insanların kent hayatı koşullarında mevcut düzene uyum sağlayarak bu düzene ortak olduklarını da işaret ediyoruz. Elbette düzenin beraberinde getirdiği felaketlere maruz kalmaları da bundan kaynaklanmaktadır.

Çul giymenin içeriğini oluşturan unsurlardan bir tanesi ise, yine Ninova halkı örneğinde görüleceği üzere, kolektif bir eylem olmasıdır. Bugün bireylerin kendi hayatlarında giderek daha az tüketmeleri, tüketim alışkanlıklarını toptan değiştirmeleri çul giymek anlamına gelmeyecektir.

Müslümanların bir bütün olarak müessesesinin nizamının yeryüzünde adaletsizliği körükleyen ve suyu, toprağı, ekini kirleten çarklarından radikal bir şekilde tövbe edebilmek için kitlesel olarak çul giymeleri gerekmektedir. Daha az araba kullanmanın, daha az satın almanın, ihtiyaçları el emeğiyle karşılamının yolları birlikte hareket etmekten geçmektedir. Diğer bir ifadeyle yeniden cemaat olmayı gerektirmektedir. Geçmişte yaşanan birlikte "holding" kurma tecrübesinin aksine emek dayanışması ve ihtiyaçların birlikte karşılanması bu cemaat oluşum biçimi olacaktır.

"Çul giymek" bu yönleri ile modern çağın Müslüman düşüncesinde kafir düzene karşı imanî bir tavırla karşı çıkma pratiğini yeniden ele almayı teklif etmektedir. Gündelik hayatın maddi koşullarına hiçbir teklif sunmaksızın katılırken iman-küfür ayrımını düşünsel boyutta kuran bir söyleme ve tartışmaya devam etmek mümkün görünmemektedir. Bunun yerine maddi koşulların benliği biçimlendirmesini hafife almayı bırakıp gündelik pratiklerin imanla ilgili belirleyiciliği üstüne kafa yormak elzem hale gelmektedir.

Dünyanın mevcut koşulları içinde yaşadığımız sıradan hayatların tedarik zincirlerini ayakta tuttuğu, bu zincirlere bağımlılığı beslediği bir zeminde; gidişatın işaret ettiği felaketlerden sakınmak, yaşanan adaletsizliklere ortak olmaktan kurtulmak için "çul giymek" gerekmektedir. Hz. Yunus kavminin, azap onlara yazıldığı halde affedilmelerini sağlayan tövbeleri bugünün dünyası için bu yönde bir örneklik teşkil etmektedir. Çul giymeyi Tevrat'ta anlatılanın sonuç olarak Kur'an tarafından onaylandığını bilerek dağarcığına kazandıran bir Müslüman, ortaya koyduğu söylemde içinde bulunduğumuz düzenin kontrolünü ele geçirerek değil ondan radikal bir şekilde arınarak İslâmî olanın gerçekleşeceğini söylemiş olacaktır.

Babadan Oğula Nasihat

Hayatın içinde var olan, Allah'ın kutsadığı değerleri baş tacı etmek, başları insanlar nezdinde de yaratıcı katında da yüceltir.

Oğul!

Rahman olan Allah'ın rahmetiyle var olduğumuz şu alemde yadımızdan çıkarmamamız gereken hakikatleri asla unutmamak gerek.

Ahir zaman peygamberi, Allah yolunun çilekeş yolcusu, canıyla kaniyle mücadele etmiş, Hz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem, bizim rehberimiz ve yolundan ayrılmamayı bahtiyarlık saydığımız en büyük önderimizdir.

Varlığıyla insan soyuna düşmanlığa and içmiş, şeytan ve avanesinin ayağımızı kaydırmasına, hayatımıza gösterdiğimiz özen kadar dikkat etmeliyiz.

Bizim bu alemde birinci düşmanımız şeytandır, her kişiye göre taktik geliştirebilen şeytanın tabir caizse her sakala göre tıraşı vardır.

Kötülükle ifsad edebileceklerini kolayca saptırabilen şeytan,

kötülük işletemeyeceklerini de yapacağı iyiliklerden alı koymakla ifsada çalışır.

Hayatın içinde var olan, Allah'ın kutsadığı değerleri baş tacı etmek, başları insanlar nezdinde de yaratıcı katında da yüceltir.

Allah uğruna eğilen başlar, arşa değer, gözlerden Allah için akıtılan yaşlar, Allah'ın Rahmetine mazhar olur, cennette senin için akacak ırmak olur.

Mevla, her şeye güç yetiren ve kuluna dilediklerini erdirtendir. Bil ki O sana bir hayır vermek isterse cihan bir araya gelse buna mani olamaz, yok eğer sana bir zarar vermek isterse, yaratılmışların hepsi önüne set olsa onun sana ulaşmasına engel olamaz.

Mevla kula hayır diler, asla kötülük dilemez, eğer kula bir bela gelmişse bu kulun eliyle yaptığığındandır, bunu hiç unutmayasın

oğul.

Yaşadıklarının nerden geldiğine bakacaksın, hayr ve şer, Allahtan başka yaratıcısı olmadığına göre, hayr olduğunda şımaramayacaksın, şer olduğunda isyan etmeyeceksin. Bilesin ki nice hayr görünen var ki sonu şer, nice şer görünen var ki sonu hayr olabilir. Sana yaraşan hemen tepki vermemektir, hayrı şerri anlamadan yaratana karşı gelmemektir.

Dünya hayatının en temel ilkelere haram ve helal yolumuzun belirleyicileridir. Haramlara dikkat etmeyenlere baki alemde cennet haram olur.

Kulun dikkat etmesi gereken haklar, Allah'ın hakkı, ana babanın hakkı ve diğer kulların haklarıdır.

Allah cc bize verdiği hayat ve hayatın içinde bahsettiği nimetlerle hukukuna en çok riayet edilmeyi hak edendir. Sakın ola ki

Allah'ın hukukuna halel getirmeyesin.

Ana baba, sana canından, kanından fedakarlık ederek seni Allah'ın emaneti olarak taşır. Anan baban sana bebeliğinde nasıl göz kulak olmuşsa elleri ermediği, güçleri yetmediği zaman, onların eli ayağı, gören gözü olmak Allah'ın en çok hoşuna giden kul eylemidir.

Öf bile demeyesin demiş Mevla. Var sen ne diyeceğini kendin düşün.

Kul hakkı deyip geçmeyesin, mizanda, kıl, tüy kadar hakkın sahibine verileceği gün medet aramaman için karıncayı dahi icitmeyesin.

Dünyada kazandıklarını hesaplama gününde hukukunu çiğnediklerine kaptırmak suretiyle, mizanda kaybedip, müflis duruma düşmeyesin.

En yakınından başlayarak, akrabayı, komşunu koruyasın, kollayasın, elin eriyorsa elinle,

elin ermiyorsa dilinle ve gönlünle insanlara hamiyet edesin ki Allah tan başka hamiyet edenin bulunmadığı yevmi kıyamette Allah ta sana hamiyet eylesin.

Hayatın boyunca öğrenen ol. Öğretmeyi becerebilirsen öğretici ol, bil ki hak ve hakikati öğretmek peygamberlik mesleğidir. Eğer buna gücün yetmezse Hak divanında durmuş, hakikate talip olanlara yardım eyle ki Allah ta sana yardım eylesin.

Hiç unutma oğul, Allah kendi yolunun yolcularının yardımcısıdır, Allah bir kula yardım etti, imdad eyledi mi hiçbir mahluk ona zarar veremez. Allaha taat, ve itaat Allahın rahmetinin kuluna sınırsızca ermesi için vesiledir.

Kim ki Allahı unuttur ve Allahın vahyine körlük yaparsa Allahın vadidir, onu ahirette kör haşr edecektir.

Sakın ha can, mal derdine düşmeyesin, tek gayen Allaha

sıratı müstakim üzere yürüyerek varmak olsun. O zaman görürsün ki Allah seni asla kimseye muhtaç etmeyecektir.

Dünya meşgalesi, adı üstünde Allahın yolunun barikatları. Allahın adıyla onlara bakarsan meşgale olmaktan çıkar sana ahiret eğlencesi olur.

Söz ne kadar dersen de bitmez. Uzaar, gider.

Önemli olan bir nefesle geldiğin ve bir nefesle bu alemden ayrılacağın hakikatini unutmamandır. Bu iki nefes arasındaki nefesleri her an seninle olduğunun farkında olduğun Allahın adına alır ve verirsen son nefesin senin selametin olur bilesin.

Kurtuluş, ateşin azabından selamette olmaktır.

Mal ve evladın fayda vermeyeceği, sadece salih amellerin fayda vereceği günde Rabbim seni muhafaza etsin rahmetine alsın.

Dedenin oğlu, baban

Zulümde Ortaklık

Rasûlullah (s.a.s.)'a soruldu: "Kişinin soyunu, sülâlesini (kavmini, ulusunu) sevmesi asabiyet (kavmiyetçilik, ırkçılık) sayılır mı?" Hz. Peygamber şöyle cevap verdi: "Hayır. Lâkin kişinin kavmine zulümde yardımcı olması asabiyettir/kavmiyetçiliktir"

Farklı Yakınlıklar, Ama Hangisi?

Cuma namazı ibadetin bireyle sınırlı olduğunu düşünmemizi engelleyen bir namazdır. Her namaz cemaatle kılınabilir, fakat Cuma Namazını cemaatle kılmak farzdır. Yani topluluk halinde, toplum olarak...

Hutbenin sonunda okunan *"Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla yardım etmeyi emreder; hayâsızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor."* (Nahl, 90) ayetini dinlediğimiz her defasında, iyilik ve adaletin görev, hayâsızlık ve azgınlığın yasak olduğu çok net şekilde anlaşılır. Fakat iyiliğin yakınlarla yapılması nasıl bir emirdir? İyilik tamam fakat burada yakınların kim olduğu konusunun açıklığa kavuşması gerekir. Burada sözü edilen yakınlık mesafe ile ilgili bir yakınlık mıdır? Eğer öyleyse, iyilik ve adaleti fiziksel manada en yakın mesafede yaşadığımız insanlara uygulamakla memuruz demektir. Bu durumda birinci derecede aile efradımız, hemen sonrasında kapı komşumuzdan başlayarak komşularımızla ilişkilerimizi düzenler bu ayet. Şayet emir, duygusal bir yakınlığı esas alıyorsa bu defa yine ailemiz ve kendimizi yakın hissettiğimiz dostlara karşı sorumluluğumuz söz konusudur. Bir diğer yakınlık biçimi de, bir inanç, bir düşünce, bir dava, veya ideoloji çevresinde kurulan yakınlıktır. Bu

durumda yakınlık, aynı inanışta ortaklığı, cemaat, örgüt, parti gibi toplumsal hareketlerin içinde birlikte olmayı ifade eder. Ayette geçen kurbiyet kan bağının sonucu olan yakınlık, yani akrabalıksa bu defa daha farklı bir toplulukla ilişkilerimizi düzenlerken neye dikkat edeceğimizi belirler.

Cemaat halinde ifa edilen Cuma namazının hutbesinde, yine çoğul bir ifade ile yakınlarla ilişkilerimiz konusunda dikkat etmemiz gereken emir ve yasaklar her hafta hatırlatılır. Düşünüp tutmamız için Allah bize öğüt verir. Peki, neyi düşüneceğiz? İyilik, adalet, yardımlaşma gibi güzel ahlakla ilgili hikmetleri mi düşüneceğiz? Yoksa hayâsızlık, fenalık ve azgınlık gibi toplumsal sonuçları da kötü olan, kötü ahlak üzerine mi düşüneceğiz? Şüphesiz bize yüklenen görevin bir kısmı bunlar üzerinde düşünmek ve gereken şekilde eyleme geçirmek. Öte yandan burada yer alan 'yakınlar' ifadesi üzerinde en çok düşünülmesi gereken konulardan biridir. Çünkü yakınlığı, yukarıda belirttiğimiz biçimlerden biri olarak algılıyoruz. Bu durumda diğer insanlar yakınlığımız olmaktan çıkmış oluyor.

Millet akraba topluluğu, milliyetçilik akrabalığı gözetmektir

Millet, milliyet ve milliyetçilik kavramları teorik anlamda oldukça geniş bir literatüre, dolayısıyla birçok görüş ayrılığına sahip bir

konudur. Millet kavramı, toplumda en yüzeysel anlamda anlaşılan haliyle, temelde kan bağına dayanan, kültür, dil ve din birliğiyle de bağ kuran toplulukları ifade eder. Bu açıdan bakıldığında akrabalığın, yakın uzağa fark etmeksizin birbirlerini sevmeleri doğaldır. Fakat hissedilen bu bağın/bağlılığın ve sevginin akrabalığın hangi yönüne dayandığı önemlidir. Çünkü yakınlık ve sevgi açısından millet kavramının hangi cephesine ne kadar önem verildiği ya da verilmesi gerektiği konusunda anlaşmazlıklar vardır. Bu anlaşmazlıklar üzerinden kendilerini milliyetçi olarak ifade eden gruplar, fraksiyonlar oluştuğu da vakıadır. Salt kan bağına esas alan ırk üzerinden mi, kültür üzerinden mi, dil üzerinden mi, din üzerinden mi bu sevgi şekillenmektedir? Buradaki tercihe göre milliyetçilik düşüncesi çok farklı tezahürlere ulaşır.

Kur'an'ın, "Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan; ikisinden birçok erkek ve kadın (meydana getirip) yayan Rabbimize karşı gelmekten sakının. Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarınızı koparmaktan sakının. Şüphesiz Allah üzerinizde bir gözetleyicidir." (Nisa, 1) mesajı akrabalık bağlarını ve bugün anladığımız en geniş manada millet arasındaki bağları tesis eden ölçüleri içermektedir. Her şeyden önce, insan olmak ve tek bir anadan çoğalan çocuklar olduğumuzu aklımızdan çıkarmamamız gerekir. İnsanın yaratılışını bu şekilde takdir eden Rabbimize karşı gelmekten sakınmamız konusunda da kesin bir uyarı vardır.

Asabiye Anonim Şirketi

Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde akraba ilişkileri konusunda mü'minler uyarılır. Akrabalık bağlarını kesmek Allah'ın hoş karşılamadığı bir durumdur. Birçok ayette, anneler, babalar, eşler ve çocuklarla ilgili görevler, yükümlülükler, ahlaki tutumlar konusunda emirler, yasaklar ve davranış biçimlerinin çerçevesi çizilir. Uyarılar yapılır.

Burada detaya girmeksizin şunu söyleyebiliriz. Kur'an'da, en küçük topluluk olarak aileden başlamak üzere, geniş aileler, kavimler, gibi akrabalık, yani kan bağı üzerinden kurulan topluluklardan bahsedilir. Hazreti Yakub'un çocukları, Hz. İbrahim'in ailesi, İmran Ailesi, Benî İsrail, Hz. Nuh'un ve diğer peygamberlerin kavimleri buna örnek olarak verilebilir. Hz. İbrahim örneğinde inanç bağı esas alınarak Millet kavramına açıklık getirilir. Bahçe Sahipleri ise menfaatler üzerinden kurulan bağı ve yakınlığı anlamamız için bir örnektir.

Hz. Muhammed (sav)'in doğduğu, risaletin geldiği, vahyin indiği, toplumun en büyük özelliklerinden biri aşırı derecede ırkçı olmasıydı. Mekke'deki ırkçılık, bir diğer adıyla kavmiyetçilik, toplumun siyasetini, ticaretini, sosyal hayatını, kültürünü ve inançlarını belirleyen temel etkeni. Geniş ailelerin, yani kabile veya aşiretlerin soylulukları üzerine kurulan bir hiyerarşi bu toplumu şekillendirmişti. Yani akrabalık bağlarını esas alan bir zihniyet, öteki akraba topluluklarını dışlayan, ötekileştiren, aşağılayan bir toplum sistemi oluşturmuştu. Kan bağı esasına dayalı bu sistem dostlukları ve düşmanlıkları da belirliyor, bu sebeple savaşlar çıkıyor, kan davaları sürüp gidiyordu.

Yakınlık sevgiden kaynaklanır. Sevgi de yakınlığı besler. Bununla birlikte sevgi, içinde barındırdığı coşku nedeniyle kontrolden çıkabilen bir duygudur. Abartılmaya müsaittir. Kavimlerin değerli insanlarına duyulan sevgi ve saygı, gelecek nesillerde bu kişilerin puta

dönüşmesine de yol açar. Nitekim Mekke'deki toplumsal yaşantı akraba sevgisinin sosyal hayatta, dini hayatta abartılmasının bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

Toplum içerisinde ahkam ve ahlakın düzenlenmesi açısından akraba toplulukların kendi arasında oluşturduğu hiyerarşi ve yaptırımlar bir nevi hukuk veya ahlak tesis eder. Bu açıdan bakıldığında Cahiliye Araplarında ve onlara benzeyen iptidai toplumlarda asabiye'nin bu tür bir fonksiyonu olduğu için yararlanılmış olabilir. Ama Kur'an-ı Kerim'in nüzülüyle akrabalık ve soy sop üzerinden yürütülen üstünlük davaları da sona ermiştir. Çünkü Kur'an akrabalık ilişkilerini ve bunun üzerinden kurulan toplum düzenini, davranış biçimlerini, oluşturulan ahlaki düzenlemiştir.

Asabiye sadece ırk üzerinden kurgulanmaz

Yukarıda, insanların birbirine yakınlıklarını belirleyen çeşitli toplumsal oluşumlardan bahsetmiştik. Bunlar, ister kan bağıyla bağlı olduğumuz akrabalarımız, ister gönül bağıyla bir araya geldiğimiz dostlarımız, ister komşularımız, hemşehrilerimiz veya inaç bağıyla bir araya geldiğimiz insanlar olsun. Herhangi bir şekilde, duygusal veya düşünce üzerinden kurulan bağlarla inşa edilen toplulukların dikkat etmesi gereken bir hususa değinmeliyiz.

Bir topluluğu sevdiğimiz ve onlarla bağ kurduğumuz için mutlu olabiliriz. Ama, bu nedenle ayrıcalıklı ve üstün olduğumuzu düşündüren her oluşum bir asabiye hastalığıdır. Bir okulun mezunu

olmak, bir derneğin, vakfın ya da partinin üyesi olmak, bir cemaatin azası, bir tarikatın müridi, bir takımın taraftarı olmak gibi aidiyetler, üstünlük duygusuna yol açıyorsa tıpkı ırkçılık gibidir ve hemen hemen aynı sonuçlara yol açar.

Sonuç olarak, ailemizi, yakınlarımızı, köyümüzü, şehrimizi, akrabalarımızı, uzak akrabalarımızı sevmekte bir sorun yoktur. Sorun hiç ölçü olmaması, ya da yanlış ölçülerin kullanılmasıdır. Her türlü asabiye'nin kesin çözümü, İslam'ın, Kur'an'ın ve Rasulullah (sav)'ın bizlere verdiği ölçülere sahip olmaktır. Ölçüleri, sınırları aşanların durumu ise yine Kur'an'da birçok kez belirtilmiştir. En özlü ve dikkat çekici kıstaslardan birini de Peygamber Efendimiz (sav) vermiştir. Kişinin kavmine yaptığı zulümde yardımcı olması, zulüm kime ve ne türlü yapılıyor olursa olsun reddedilen, bizzat Efendimiz tarafından aşağılanan ve hatta imayı bir kenara bırakalım, düpedüz sövgü sebebi olan bir davranıştır.

Gazze başta olmak üzere, Doğu Türkistan'da, Hindistan'da ve dünyanın birçok yerinde Müslümanlar zulüm altındalar. Sadece Müslümanlar değil, yeryüzünde her dinden her milliyetten mazlumlar yaşıyor. Ve Kur'an yakınlık ve yardımlaşma hakkında bize şunu söylüyor. "İnkâr edenler de birbirlerinin yakın ve yardımcılarıdır. İlişkilerinizi böyle (yakınlık ve yardımlaşma üzerinde) kurmazsanız yeryüzünde bir fitne ve büyük bir bozulma olur." (Enfal, 73)

Yağmurunu da Alma Ellерimizden

İBRAHİM ŞAHİN

imamesi kopmuş tespih taneleri gibi saçıldık orta yere
güneş ağlasa tufan olur biliyorum
deniz ağlasa tutuşur sular
ya biz ağlarsak arınır mı gönüllerimizde ki kir
meskenet sinmiş duygular

neden kan ter içindedir yine hücrelerim
nedir gözlerimde can çekişen su
hangi utançtır düşüren yüzümü yere
çakal çığlıklarına teslim eden onurumu
nasıl bir can korkusu

karanlıklar bile ürperirken içimizdeki zindanlardan
sokaklar akıl tutulmalarıyla oynasta
yüzlerde göz alıcı maskeler
kardeş etidir kahkahalar arasında çiğnediğimiz
cehalet kokuyoruz her yaşta

efsunkâr masallar kundağında sarhoşluk
kronik bir illettir kutluluklar adına görülen her rüya
seçkinlik hayalleri ayartırken duyguları
zülüm sarhoşluğu içinde güruhlar
nizamât veriyor dünyaya

siyim siyim ağlarken gördüm kara gözlü geceyi
yağmalanan haremelerin başında
hevesleri gördüm dolu dizgin
mavi boncuklu işvekâr yalandan
kâm alma telaşında

ve ben mutmainlik mahpesinde mahsur
endişeler çölünde divaneyim
ikircikli bir imanın kollarında
cennet düşleri devşirirken el yordamı
inleyen bir ney'im

bitimsiz merhametin kalbi ey
ey kimsesizlerin kimsesi bizi bırakma bize
katlettiğimiz vicdanımızı diriltmek için yeniden
yeniden hissedelim diye huzur veren gölgeni
dokunuver yüreğimize

hırsla kirlenen kalbimizde kokuşup kaldı zaman
unuttuk ruh azığı niyaz kapını
ve düşürdük aşk bâdesi zikrini dilimizden
ateşe uçuşan kelekler misali savruluşumuza acı
yağmurunu da alma ellerimizden...